

Sygnatura akt II AKa 197/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2018 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogusław Tocicki (spr.) Sędziowie: SA Witold Franckiewicz

SO del. do SA Konrad Wytrykowski

Protokolant: Aldona Zięta

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krakowie Anny Balon

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2018 roku

sprawy D. G. (1)

oskarżonej z art. 18 § 3 kk w związku z art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk

B. P. (1)

oskarżonej z art. 18 § 3 kk w związku z art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk

J. S. (1)

oskarżonego z art. 286 § 1 kk w związku z art. 12 kk

M. P. - oskarżonej z art. 286 § 1 kk oraz z art. 271 § 1 i § 3 kk i art. 18 § 3 kk w związku z art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez wszystkich oskarżonych, apelacji Prokuratora wniesionej wobec wszystkich oskarżonych oraz apelacji oskarżyciela posiłkowego wobec oskarżonych M. P. i J. S. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 28 kwietnia 2016 r. sygn. akt III K 32/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej D. G. (1) w ten sposób, że:

a) **uznaje oskarżoną D. G. (1), w ramach zarzutu z punktu V części wstępnej wyroku, za winną tego, że w okresie od czerwca 2000r. do dnia 14 listopada 2000r. w K. i K., woj. (...) oraz w innych miejscowościach na terenie kraju, jako prezes Zarządu Centrum (...) sp. z o.o. w K., Oddział w B., przewidując możliwość doprowadzenia Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, stanowiącym cenę sprzedaży na rzecz pokrzywdzonej spółki przedmiotu leasingu i na to się godząc, udzieliła pomocy R. P. w usiłowaniu wyłudzenia mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że zaakceptowała przygotowanie i przedłożenie dokumentów potwierdzających fałszywe okoliczności, jakoby Centrum (...) sp. z**

o.o. w K. przysługiwało prawo własności wtryskarki (...), nr fabr. (...), stanowiącej przedmiot leasingu, mając świadomość sytuacji finansowej spółki i braku środków na zakup wskazanej wtryskarki oraz rezygnując ze sprawdzenia, czy transakcja rzeczywiście miała miejsce, a następnie zaakceptowała działanie tegoż R. P. bez umocowań prawnych, jako wiceprezesa Zarządu Centrum (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z L. S., jako prezesem Zarządu (...) sp. z o.o. w C., polegające na zbyciu wskazanej wtryskarki przez Centrum (...) sp. z o.o. w K. na rzecz Centrum (...) S.A. w W. jako leasingodawcy, przy czym Centrum (...) S.A. w W. miało z kolei zawrzeć umowę leasingu z (...) sp. z o.o. w C., jako leasingobiorcą, przy czym wymienieni R. P. i L. S., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłowali w ten sposób doprowadzić Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 kk wymierza jej kary: 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

b) na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym na dzień 14 listopada 2000r., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej D. G. (1) kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby;

c) na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zalicza oskarżonej D. G. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 14.11.2000r. do dnia 2.01.2001r. (50 dni), przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny oraz stwierdzając, że orzeczona kara 100 (stu) stawek dziennych grzywny została wobec oskarżonej D. G. (1) w całości wykonana, zaś dalszy okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 3.01.2001r. do dnia 7.06.2001r. zalicza oskarżonej D. G. (1) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, na wypadek zarządzenia jej wykonania;

II. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej B. P. (1) w ten sposób, że:

a) uznaje oskarżoną B. P. (1), w ramach zarzutu z punktu VI części wstępnej wyroku, za winną tego, że w dniu 24 maja 2000r. w K. i K., woj. (...), jako dyrektor handlowy Centrum (...) sp. z o.o. w K., przewidując możliwość doprowadzenia Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, stanowiącym cenę sprzedaży na rzecz pokrzywdzonej spółki przedmiotu leasingu i na to się godząc, udzieliła pomocy R. P. w usiłowaniu wyłudzenia mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że potwierdziła fakturę VAT nr (...) dotyczącą fikcyjnego zakupu wtryskarki (...), stanowiącej przedmiot leasingu, czym umożliwiła przedłożenie dokumentów potwierdzających fałszywe okoliczności, jakoby Centrum (...) sp. z o.o. w K. przysługiwało prawo własności wtryskarki (...), nr fabr. (...), stanowiącej przedmiot leasingu, mając świadomość sytuacji finansowej spółki i braku środków na zakup wskazanej wtryskarki oraz rezygnując ze sprawdzenia, czy transakcja rzeczywiście miała miejsce, a następnie zaakceptowała działanie tegoż R. P. bez umocowań prawnych, jako wiceprezesa Zarządu Centrum (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z L. S., jako prezesem Zarządu (...) sp. z o.o. w C., polegające na zbyciu wskazanej wtryskarki przez Centrum (...) sp. z o.o. w K. na rzecz Centrum (...) S.A. w W. jako leasingodawcy, natomiast Centrum (...) S.A. w W. miało z kolei zawrzeć umowę leasingu z (...) sp. z o.o. w C., jako leasingobiorcą, przy czym wymienieni R. P. i L. S., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłowali w ten sposób doprowadzić Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 kk

wymierza jej kary: 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

b) na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym na dzień 24 maja 2000r., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej B. P. (1) kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby;

c) na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zalicza oskarżonej B. P. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 14.11.2000r. do dnia 16.11.2000r., przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny;

III. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej M. P. w ten sposób, że:

a) uznaje oskarżoną M. P., w ramach zarzutu z punktu VIII części wstępnej wyroku, za winną tego, że w okresie od dnia 6 września 2000r. do dnia 14 listopada 2000r. we W., woj. (...) oraz w R., woj. (...), jako prezes Zarządu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o., przewidując możliwość doprowadzenia Zakładów (...) S.A. w R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wartości 110.285,56 złotych i na to się godząc, udzieliła pomocy L. S. w wyłudzeniu mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że rezygnując z ustalenia sytuacji finansowej spółki i możliwości sfinansowania transakcji, zawarła w dniu 6 września 2000r. w R. umowę o współpracy dotyczącej handlu wyrobami Zakładów (...) S.A. w R., w oparciu o którą wydawano towar, czym umożliwiła temuż L. S. wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej spółki co do możliwości płatniczych Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. i zamiaru uregulowania należności za pobrany towar, a także umożliwiła doprowadzenie Zakładów (...) S.A. w R. przez L. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci mebli giętych i innego asortymentu o łącznej wartości 110.285,56 złotych, tj. przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierza jej kary: 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

b) uznaje oskarżoną M. P., w ramach zarzutu z punktu IX części wstępnej wyroku, za winną tego, że w okresie od dnia 7 sierpnia 2000r. do dnia 27 października 2000r. we W., woj. (...) oraz w K. i K., woj. (...), jako prezes zarządu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. i osoba upoważniona do wystawiania dokumentów, przewidując możliwość doprowadzenia Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, stanowiącym cenę sprzedaży na rzecz pokrzywdzonej spółki przedmiotu leasingu i na to się godząc, udzieliła pomocy L. S. w usiłowaniu wyłudzenia mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że w dniu 14 sierpnia 2000r. wystawiła zawierającą nieprawdziwe dane fakturę VAT nr (...) na zakup wtryskarki (...) o wartości brutto 417.240 złotych, mając świadomość sytuacji finansowej spółki i braku środków na zakup wskazanej wtryskarki oraz rezygnując ze sprawdzenia, czy transakcja rzeczywiście miała miejsce, a następnie zaakceptowała działanie L. S., jako prezesa Zarządu (...) sp. z o.o. w C., wspólnie i w porozumieniu z R. P., jako wiceprezesem Zarządu Centrum (...) sp. z o.o., polegające na zbyciu wskazanej wtryskarki przez Centrum (...) sp. z o.o. w K. na rzecz Centrum (...) S.A. w W. jako leasingodawcy, natomiast Centrum (...) S.A. w W. miało z kolei zawrzeć umowę leasingu z (...) sp. z o.o. w C., jako leasingobiorcą, przy czym wymienieni R. P. i L. S., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłowali w ten sposób doprowadzić Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierza jej kary 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

c) **na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. łączy kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone oskarżonej M. P. i orzeka wobec niej kary łączne 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;**

d) **na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym na dzień 14 listopada 2000r., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej M. P. kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres 2 (dwóch) lat próby;**

e) **na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zalicza oskarżonej M. P. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 10.07.2001r. do dnia 17.10.2001r. (100 dni), przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny oraz stwierdzając, że orzeczona kara 200 (stu) stawek dziennych grzywny została wobec oskarżonej M. P. w całości wykonana, zaś dalszy okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 17.10.2001r. do dnia 19.12.2001r. zalicza oskarżonej M. P. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, na wypadek zarządzenia jej wykonania;**

IV. w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. utrzymuje w mocy;

V. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego J. S. (1);

VI. zwalnia oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., a także oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. z siedzibą w B. (Zakłady (...) S.A.) od ponoszenia wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu odwoławczym, obciążając nimi Skarb Państwa, a także zwalnia oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. od opłat za obie instancje, a oskarżonego J. S. (1) oraz oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. z siedzibą w B. (Zakłady (...) S.A.) zwalnia od opłat za drugą instancję.

UZASADNIENIE

Prokurator Okręgowy w Krakowie skierował do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia akt oskarżenia przeciwko szeregu osobom, w tym między innymi przeciwko:

1) **D. G. (1) o to, że:**

w okresie od czerwca 2000 roku do 14 listopada 2000 roku w K. i K., woj. (...), oraz innych miejscowościach na terenie kraju, działając jako prezes Zarządu Centrum (...) Sp. z o.o. w K. z oddziałem w B., wspólnie i w porozumieniu z R. P., działającym bez umocowań prawnych jako v-ce prezes Zarządu Centrum (...) Sp. z o.o., która występowała jako właściciel przedmiotu leasingu, L. S. działającym jako prezes jednoosobowego Zarządu (...) Sp. z o.o. w C., która występowała jako leasingobiorca oraz B. P. (1) działającą jako dyrektor handlowy Centrum (...) Sp. z o.o. w K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez przygotowanie i przedłożenie dokumentów podających fałszywe okoliczności dotyczące praw własności wtryskarki (...), nr fabr. (...), stanowiącej przedmiot leasingu, usiłowała doprowadzić firmę (...) S.A. w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej bo wynoszącej 374.540 zł wartości,

- tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. (zarzut XVIII aktu oskarżenia);

2) **B. P. (1) o to, że:**

w dniu 24 maja 2000 roku w K. i K., woj. (...), działając jako dyrektor handlowy Centrum (...) Sp. z o.o. w K., wspólnie i w porozumieniu z R. P., działającym bez umocowań prawnych jako v-ce prezes Zarządu Centrum (...) Sp. z o.o., L. S. działającym jako prezes jednoosobowego Zarządu (...) we W. oraz D. G. (1) działającą jako prezes Zarządu Centrum

(...) Sp. z o.o. w K. z oddziałem w B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez potwierdzenie faktury VAT nr (...) dotyczącej fikcyjnego zakupu wtryskarki (...) stanowiącej przedmiot leasingu, która następnie przedłożono w firmie leasingodawcy jako potwierdzenie praw własności, usiłowała doprowadzić firmę (...) S.A. w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej bo wynoszącej 374.540 zł wartości,

- tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. (zarzut XIX aktu oskarżenia);

3) J. S. (1) o to, że :

I. w okresie od dnia 17 lipca 1998 roku do 17 listopada 2000 roku we W. i B., w woj. (...), działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, wspólnie i w porozumieniu z L. S., M. P. i innymi nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego postępowania, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firmy Przedsiębiorstwo (...) – Produkcyjne (...) spółka z o.o., pełniąc funkcję prezesa Zarządu tej firmy, poprzez złożenie zamówienia długoterminowego na dostawy folii trójwarstwowej pęcherzykowej, z której to umowy faktycznie nie zamierzał się wywiązać, wprowadził w ten sposób w błąd kontrahenta co do zamiaru i możliwości uregulowania należności za wydany towar, doprowadzając w konsekwencji do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej wysokości 94.437,80 złotych, na szkodę Zakładu (...) S.A.", a w szczególności:

- w dniu 28 lipca 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 11.282,56 zł;
- w dniu 29 lipca 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 16.592,00 zł;
- w dniu 12 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 17 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 23 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 12.754,49 zł;
- w dniu 24 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 3 września 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 10.021,39 zł;
- w dniu 24 września 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 10.05768 zł dokonując na jego zakup przedpłaty w wysokości 10.000,00 zł;

- tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. (zarzut XX aktu oskarżenia);

II. w okresie od dnia 28 października 1998 roku do 17 listopada 2000 roku we W. w woj. (...), działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, wspólnie i w porozumieniu z L. S., M. P. i innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego postępowania, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firmy Przedsiębiorstwo (...) – Produkcyjne (...) spółka z o.o., pełniąc funkcję prezesa Zarządu tej firmy, a następnie w okresie od 27 grudnia 1999 roku działając bez umocowań prawnych do reprezentowania tego podmiotu gospodarczego, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez nadużycie swych uprawnień i wypłacanie z rachunku firmy (...) w banku (...)/W. nr (...) realizowane osobiście oraz przez L. S., dokonywane w oparciu o wystawione czeki gotówkowe, a następnie przeznaczanie tych pieniędzy na cele nie związane z bieżącą działalnością firmy, wypłacił kwotę 844.500 złotych, wyrządzając w ten sposób w/w podmiotowi gospodarczemu szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, a w szczególności:

a) w oparciu o wystawione przez siebie czeki:

- w dniu 11 czerwca 1999 roku wypłacono 16.000 złotych;
- w dniu 22 czerwca 1999 roku wypłacono 5.000 złotych;
- w dniu 20 sierpnia 1999 roku wypłacono 13.000 złotych;
- w dniu 23 sierpnia 1999 roku wypłacono 1.500 złotych;
- w dniu 26 sierpnia 1999 roku wypłacono 3.000 złotych;
- w dniu 8 grudnia 1999 roku wypłacono 5.000 złotych;
- w dniu 13 grudnia 1999 roku wypłacono 2.500 złotych;
- w dniu 14 grudnia 1999 roku wypłacono 25.000 złotych;
- w dniu 6 stycznia 2000 roku wypłacono 5.000 złotych;
- w dniu 10 stycznia 2000 roku wypłacono 12.500 złotych;
- w dniu 11 stycznia 2000 roku wypłacono 7.000 złotych;
- w dniu 17 lutego 2000 roku wypłacono 10.000 złotych;
- w dniu 21 lutego 2000 roku wypłacono 66.000 złotych;
- w dniu 28 lutego 2000 roku wypłacono 2.000 złotych;
- w dniu 1 marca 2000 roku wypłacono 12.000 złotych;
- w dniu 27 marca 2000 roku wypłacono 9.500 złotych;
- w dniu 17 kwietnia 2000 roku wypłacono 4.000 złotych;
- w dniu 4 maja 2000 roku wypłacono 7.000 złotych;
- w dniu 5 maja 2000 roku wypłacono 11.000 złotych;
- w dniu 26 czerwca 2000 roku wypłacono 59.000 złotych
- w dniu 6 lipca 2000 roku wypłacono 1.200 złotych;
- w dniu 7 lipca 2000 roku wypłacono 28.000 złotych;
- w dniu 9 października 2000 roku wypłacono 13.700 złotych;

b) w oparciu o czeki wystawione przez L. S.:

- w dniu 14 czerwca 1999 roku wypłacono 1.000 złotych;
- w dniu 1 lipca 1999 roku wypłacono 60.000 złotych;
- w dniu 5 lipca 1999 roku wypłacono 1.500 złotych;
- w dniu 6 lipca 1999 roku wypłacono 2.500 złotych;

- w dniu 7 lipca 1999 roku wypłacono 10.000 złotych;
- w dniu 9 lipca 1999 roku wypłacono 2.000 złotych;
- w dniu 13 lipca 1999 roku wypłacono 2.500 złotych;
- w dniu 15 lipca 1999 roku wypłacono 2.500 złotych;
- w dniu 19 lipca 1999 roku wypłacono 2.000 złotych;
- w dniu 23 lipca 1999 roku wypłacono 500 złotych;
- w dniu 27 sierpnia 1999 roku wypłacono 1.500 złotych;
- w dniu 30 sierpnia 1999 roku wypłacono 2.500 złotych;
- w dniu 2 września 1999 roku wypłacono 600 złotych;
- w dniu 6 września 1999 roku wypłacono 12.000 złotych;
- w dniu 9 września 1999 roku wypłacono 2.000 złotych;
- w dniu 13 września 1999 roku wypłacono 10.000 złotych;
- w dniu 14 września 1999 roku wypłacono 50.000 złotych;
- w dniu 16 września 1999 roku wypłacono 4.000 złotych;
- w dniu 17 września 1999 roku wypłacono 500 złotych;
- w dniu 11 października 1999 roku wypłacono 2.000 złotych;
- w dniu 13 października 1999 roku wypłacono 1.600 złotych;
- w dniu 2 listopada 1999 roku wypłacono 5.000 złotych;
- w dniu 4 listopada 1999 roku wypłacono 39.000 złotych;
- w dniu 5 listopada 1999 roku wypłacono 15.000 złotych;
- w dniu 15 listopada 1999 roku wypłacono 5.800 złotych;
- w dniu 16 listopada 1999 roku wypłacono 3.000 złotych;
- w dniu 23 listopada 1999 roku wypłacono 12.000 złotych;
- w dniu 25 listopada 1999 roku wypłacono 3.000 złotych;
- w dniu 26 listopada 1999 roku wypłacono 60.000 złotych;
- w dniu 12 stycznia 2000 roku wypłacono 27.000 złotych;
- w dniu 13 stycznia 2000 roku wypłacono 17.000 złotych;
- w dniu 14 stycznia 2000 roku wypłacono 5.000 złotych;
- w dniu 15 lutego 2000 roku wypłacono 25.000 złotych;

- w dniu 21 lutego 2000 roku wypłacono 20.000 złotych;
- w dniu 23 lutego 2000 roku wypłacono 2.000 złotych;
- w dniu 10 marca 2000 roku wypłacono 800 złotych;
- w dniu 14 marca 2000 roku wypłacono 80.000 złotych;
- w dniu 20 kwietnia 2000 roku wypłacono 4.000 złotych;
- w dniu 23 czerwca 2000 roku wypłacono 25.000 złotych;
- w dniu 17 listopada 2000 roku wypłacono 5.800 złotych;

- tj. o przestępstwo z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k., przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. (zarzut XXI aktu oskarżenia);

III. w okresie od 17 lipca 1998 roku do 17 listopada 2000 roku we W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z L. S., J. S. (2), M. P., W. R., M. A., A. M. (1) oraz innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego postępowania brał udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom oraz przestępstw skarbowych,

- tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. (zarzut XXII aktu oskarżenia);

4) **M. P. o to, że :**

I. w okresie od dnia 6 września 2000 roku do 14 listopada 2000 roku we W. w woj. (...), R. w woj. (...) i K. w woj. (...), w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, wspólnie i w porozumieniu z L. S. i innymi nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego prowadzenia, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firmy Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o., pełniąc funkcję prezesa Zarządu tej firmy, zawierając w dniu 6 września 2000 roku w R. umowę o współpracy dotyczącej handlu wyrobami Zakładów (...) S.A., w oparciu o którą wydawano towar, poprzez wprowadzenie w błąd co do możliwości płatniczych spółki i zamiaru uregulowania należności za pobrany towar, doprowadziła kontrahenta do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci mebli giętych i innego asortymentu o łącznej wartości 110.285,56 zł stanowiącego mienie znacznej wartości na szkodę (...) S.A.,

- tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. (zarzut XXIII aktu oskarżenia);

II. w okresie od dnia 7 sierpnia 2000 roku do 27 października 2000 roku we W. w woj. (...) oraz K. i K., woj. (...), w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, wspólnie i w porozumieniu z L. S., R. P. i innymi nieustalonymi osobami, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firm Przedsiębiorstwo Produkccyjno Handlowo Usługowe (...) spółka z o.o., Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. oraz Centrum (...) spółka z o.o. i innych, pełniąc funkcję Prezesa Zarządu firmy (...), będąc osobą upoważnioną do wystawiania dokumentów, w dniu 14 sierpnia 2000 roku wystawiła zawierającą dane niezgodne z rzeczywistością fakturę VAT nr (...) na zakup wtryskarki (...) o wartości brutto 417.240 złotych, stanowiącej mienie znacznej wartości, którą to fakturą R. P. reprezentując firmę Centrum (...) następnie posłużył się w obrocie gospodarczym jako dowodem nabycia praw własności do tegoż środka trwałego, w wyniku czego pomogła L. S. i R. P. we wprowadzeniu w błąd pracowników Centrum (...) S.A. w K. co do tytułu prawnego do dysponowania tym środkiem trwałym, możliwości

płatniczych i zamiaru uregulowania należności z tytułu zawartej umowy leasingowej, jednakże zamierzonego czynu nie osiągnięto z uwagi na zatrzymanie L. S. i R. P. przez policję,

- tj. o przestępstwo z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 k.k. (zarzut XXIV aktu oskarżenia);

III. w dniu 15 września 1998 roku we W., działając wspólnie i w porozumieniu z J. S. (2) i L. S. podstępnie wprowadziła w błąd funkcjonariusza publicznego w osobie sędziego Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu, poprzez przedłożenie w Sądzie Wojewódzkim Sekcja Rejestrowa niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy dokumentów wymaganych zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o Stowarzyszeniach (Dz. U. nr 20 poz. 104 z 1989 roku z późn. zm.) do zarejestrowania stowarzyszenia w postaci:

- listy założycieli stowarzyszenia na której umieszczono osoby, które nie uczestniczyły w zgromadzeniu założycielskim Stowarzyszenia (...), nie podpisywały listy założycieli ani też wymaganego protokoły z wyboru komitetu założycielskiego Stowarzyszenia,
- protokołu walnego zgromadzenia członków Stowarzyszenia z wyboru komitetu założycielskiego Stowarzyszenia oraz ukonstytuowania się Zarządu Stowarzyszenia z dnia 10 października 1998 roku,
- doprowadzając na ich podstawie do zarejestrowania Stowarzyszenia (...) i jego Zarządu,

- tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 272 k.k., przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. (zarzut XXV aktu oskarżenia);

IV. w okresie od 15 września 1998 roku do 14 listopada 2000 roku we W., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z L. S., J. S. (2), J. S. (1), A. M. (1), M. A., W. R. a nadto innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego postępowania brała udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom oraz przestępstw skarbowych,

- tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. (zarzut XXVI aktu oskarżenia).

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2011r. sygn. akt II K – 1379/02 Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia, w odniesieniu do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., orzekł następująco:

I. oskarżoną D. G. (1) uznał za winną czynu opisanego w punkcie XV części wstępnej wyroku, stanowiącego występki z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

II. oskarżoną B. P. (1) uznał za winną czynu opisanego w punkcie XVI części wstępnej wyroku, stanowiącego występki z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

III. oskarżonego J. S. (1) uznał za winnego tego, że w okresie od dnia 17 lipca 1998 roku do 17 listopada 2000 roku we W. i B., w woj. (...), działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z L. S., M. P. i innymi osobami, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firmy Przedsiębiorstwo (...) – Produkcyjne (...) spółka z o.o., pełniąc funkcję prezesa Zarządu tej firmy, poprzez złożenie zamówienia długoterminowego na dostawy folii trójwarstwowej pęcherzykowej, z której to umowy faktycznie nie zamierzał się wywiązać, wprowadził w ten sposób w błąd kontrahenta co do zamiaru i możliwości uregulowania należności za wydany towar, doprowadzając w konsekwencji do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej wysokości 94.437,80 złotych, na szkodę Zakładu (...) S.A.", a w szczególności:

- w dniu 28 lipca 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 11.282,56 zł;
- w dniu 29 lipca 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 16.592,00 zł;
- w dniu 12 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 17 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 23 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 12.754,49 zł;
- w dniu 24 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 3 września 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 10.021,39 zł;
- w dniu 24 września 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 10.057,68 zł dokonując na jego zakup przedpłaty w wysokości 10.000,00 zł;

tj. występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. i art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych);

IV. oskarżonego J. S. (1) uniewinnił od popełnienia przestępstwa z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. (zarzut XXI aktu oskarżenia) oraz przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. (zarzut XXII aktu oskarżenia);

V. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu J. S. (1) okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 14 listopada 2000 roku do 31 stycznia 2003 roku;

VI. oskarżoną M. P. uznał za winną tego, że w okresie od dnia 6 września 2000 roku do 14 listopada 2000 roku we W. w woj. (...), R. w woj. (...) i K. w woj. (...), w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z L. S. i innymi osobami, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firmy Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o., pełniąc funkcję prezesa Zarządu tej firmy, zawierając w dniu 6 września 2000 roku w R. umowę o współpracy dotyczącej handlu wyrobami Zakładów (...) S.A., w oparciu o którą wydawano towar, poprzez wprowadzenie w błąd co do możliwości płatniczych spółki i zamiaru uregulowania należności za pobrany towar, doprowadziła kontrahenta do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci mebli giętych i innego asortymentu o łącznej wartości 110.285,56 zł stanowiącego mienie znacznej wartości na szkodę (...) S.A. tj. występku z art. 18 § 1 k.k. w zw. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

VII. oskarżoną M. P. uznał za winną tego, że w okresie od dnia 7 sierpnia 2000 roku do 27 października 2000 roku we W. w woj. (...) oraz K. i K., woj. (...), w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z L. S., R. P. i innymi nieustalonymi osobami, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firm Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) spółka z o.o., Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. oraz Centrum (...) spółka z o.o. i innych, pełniąc funkcję Prezesa Zarządu firmy (...), będąc osobą upoważnioną do wystawiania dokumentów, w dniu 14 sierpnia 2000 roku wystawiła zawierającą dane niezgodne z rzeczywistością fakturę VAT nr (...) na zakup wtryskarki (...) o wartości brutto 417.240 złotych, stanowiącej mienie znacznej wartości, którą to fakturą R. P. reprezentując firmę Centrum (...) następnie posłużył się w obrocie gospodarczym jako dowodem nabycia praw własności do tegoż środka trwałego, w wyniku czego pomogła L. S. i R. P. we wprowadzeniu w błąd pracowników Centrum (...) S.A. w K. co do tytułu prawnego do dysponowania tym środkiem trwałym, możliwości płatniczych i zamiaru uregulowania należności z tytułu zawartej umowy leasingowej, jednakże zamierzonego czynu nie osiągnięto z uwagi na zatrzymanie L. S. i R. P. przez policję; tj. występku z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

i za to, na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

VIII. na podstawie art. 17 § 1 k.p.k. w zw. z art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k. umorzył postępowanie karne wobec oskarżonej M. P. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (zarzut XXV aktu oskarżenia);

IX. oskarżoną M. P. uniewinnił od popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. (zarzut XXVI aktu oskarżenia);

X. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone oskarżonej M. P. i orzekł wobec niej karę łączną 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności i 300 (trzystu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

XI. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wobec: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący:

- 2 (dwa) lata wobec B. P. (1),
- 3 (trzy) lata wobec D. G. (1),
- nie wskazując okresu próby wobec M. P.;

XII. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonej B. P. (1) okres jej zatrzymania od 14 listopada 2000 roku do 16 listopada 2000 roku;

XIII. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonej D. G. (1) okres jej zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 14 listopada 2000 roku do 7 czerwca 2001 roku;

XIV. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonej M. P. okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 10 lipca 2001 roku do 19 grudnia 2001 roku;

XV. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów postępowania, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa i od opłaty.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez prokuratora na niekorzyść m.in. oskarżonych: J. S. (1) i M. P. wyłącznie w zakresie uniewinnienia obojga tych oskarżonych od przestępstw z art. 258 § 1 k.k. (zarzuconych w punktach XVIII i XIX aktu oskarżenia). W pozostałym zakresie prokurator nie kwestionował prawidłowości zapadłego wyroku na niekorzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P.. Oznaczało to, że uprawomocniły się orzeczenia:

a) o uniewinnieniu oskarżonego J. S. (1) od popełnienia przestępstwa z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. (zarzut XXI aktu oskarżenia);

b) o umorzeniu postępowania karnego wobec oskarżonej M. P., na podstawie art. 17 § 1 k.p.k. w zw. z art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k., o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (zarzut XXV aktu oskarżenia).

Apelacje złożyli także obrońcy oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., podnosząc szereg zarzutów i domagając się uniewinnienia tych oskarżonych.

Po rozpoznaniu wymienionych środków odwoławczych, wyrokiem z dnia 20 listopada 2013r. sygn. akt IV Ka – 838/12 Sąd Okręgowy we Wrocławiu uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 16 grudnia 2011r. sygn. akt II K – 1379/02 w odniesieniu do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. w części skazującej tych oskarżonych i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego jej rozpoznania, jako sądowi I instancji.

Tym samym wyrokiem, Sąd Okręgowy we Wrocławiu utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 16 grudnia 2011r. sygn. akt II K – 1379/02 w pozostałej części, a zatem także w zakresie uniewinnienia oskarżonych: J. S. (1) i M. P. od zarzutów popełnienia przestępstw z art. 258 § 1 k.k. (zarzuty XXII i XXVI aktu oskarżenia).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2016r. sygn. akt III K – 32/14 Sąd Okręgowy we Wrocławiu, w odniesieniu do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., orzekł następująco:

I. uznał oskarżoną D. G. (1), w ramach zarzutu z punktu V części wstępnej wyroku (opisanego w zarzucie XVIII aktu oskarżenia), za winną tego, że w okresie od czerwca 2000 roku do 14 listopada 2000 roku w K. i K., woj. (...), oraz innych miejscowościach na terenie kraju, działając jako prezes Zarządu Centrum (...) sp. z o.o. w K. z oddziałem w B., udzieliła pomocy R. P., umożliwiając mu działanie za spółkę, gdzie ten działając bez umocowań prawnych jako v-ce prezes Zarządu Centrum (...) Sp. z o.o., która występowała jako właściciel przedmiotu leasingu oraz wspólnie i w porozumieniu z L. S. działającym jako prezes jednoosobowego Zarządu (...) Sp. z o.o. w C., która występowała jako leasingobiorca, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez przygotowanie i przedłożenie dokumentów podających fałszywe okoliczności dotyczące praw własności wtryskarki (...), nr fabr. (...), stanowiącej przedmiot leasingu, przez co usiłowali oni doprowadzić Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych stanowiącym cenę sprzedaży na rzecz pokrzywdzonego przedmiotu leasingu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych (punkt VI części rozstrzygającej wyroku);

II. uznał oskarżoną B. P. (1), w ramach zarzutu z punktu VI części wstępnej wyroku (opisanego w zarzucie XIX aktu oskarżenia), za winną tego, że w dniu 24 maja 2000 roku w K. i K., woj. (...), działając jako dyrektor handlowy Centrum (...) Sp. z o.o. w K., udzieliła pomocy R. P., działającym bez umocowań prawnych jako v-ce prezes Zarządu Centrum (...) Sp. z o.o. oraz L. S. działającemu jako prezes jednoosobowego Zarządu (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez potwierdzenie faktury VAT nr (...) dotyczącej fikcyjnego zakupu wtryskarki (...) stanowiącej przedmiot leasingu, która następnie przedłożono w firmie leasingodawcy jako potwierdzenie praw własności, usiłowała doprowadzić firmę Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, tj. czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych (punkt VII części rozstrzygającej wyroku);

III. uznał oskarżonego J. S. (1), w ramach zarzutu z punktu VII części wstępnej wyroku (opisanego w zarzucie XX aktu oskarżenia), za winnego tego, że w okresie od dnia 17 lipca 1998 roku do 17 listopada 2000 roku we W. i B., w woj. (...), działając w warunkach czynu ciągłego, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z L. S., M. P. i innymi osobami, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firmy Przedsiębiorstwo (...) – Produkcyjne (...) spółka z o.o., występując jako prezes Zarządu tej spółki, poprzez złożenie zamówienia długoterminowego na dostawy folii trójwarstwowej pęcherzykowej, z której to umowy faktycznie nie zamierzał się wywiązać, wprowadził w ten sposób w błąd kontrahenta co do zamiaru i możliwości uregulowania należności za wydany towar, doprowadzając w konsekwencji do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej wysokości 94.437,80 złotych, na szkodę Zakładu (...) S.A.", a w szczególności:

- w dniu 28 lipca 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 11.282,56 zł;

- w dniu 29 lipca 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 16.592,00 zł;

- w dniu 12 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 17 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 23 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 12.754,49 zł;
- w dniu 24 sierpnia 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 14.576,56 zł;
- w dniu 3 września 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 10.021,39 zł;
- w dniu 24 września 1999 roku nabył w oparciu o fakturę VAT nr (...) w/w towar wartości 10.057,68 zł dokonując na jego zakup przedpłaty w wysokości 10.000,00 zł;

tj. czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. i art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych (punkt VIII części rozstrzygającej wyroku);

IV. uznał oskarżoną M. P., w ramach zarzutu z punktu VIII części wstępnej wyroku (opisanego w zarzucie XXIII aktu oskarżenia), za winną tego, że w okresie od dnia 6 września 2000 roku do 14 listopada 2000 roku we W. w woj. (...), R. w woj. (...), działając w warunkach czynu ciągłego, wspólnie i w porozumieniu z L. S. i innymi osobami, wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firmy Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o., pełniąc funkcję prezesa Zarządu tej firmy, zawierając w dniu 6 września 2000 roku w R. umowę o współpracy dotyczącej handlu wyrobami Zakładów (...) S.A., w oparciu o którą wydawano towar, poprzez wprowadzenie w błąd co do możliwości płatniczych spółki i zamiaru uregulowania należności za pobrany towar, doprowadziła kontrahenta do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci mebli giętych i innego asortymentu o łącznej wartości 110.285,56 zł na szkodę (...) S.A., tj. czynu z art. 286 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 286 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k., wymierzył jej karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny ustalając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych (punkt IX części rozstrzygającej wyroku);

V. uznał oskarżoną M. P., w ramach zarzutu z pkt. IX części wstępnej wyroku (opisanego w zarzucie XXIV aktu oskarżenia), za winną tego, że w okresie od dnia 7 sierpnia 2000 roku do 27 października 2000 roku we W. w woj. (...) oraz K. i K., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, pełniąc funkcję Prezesa Zarządu firmy (...), będąc osobą upoważnioną do wystawiania dokumentów, w dniu 14 sierpnia 2000 roku wystawiła zawierającą dane niezgodne z rzeczywistością fakturę VAT nr (...) na zakup wtryskarki (...) o wartości brutto 417.240 złotych, którą to fakturą R. P. reprezentując firmę Centrum (...) następnie posłużył się w obrocie gospodarczym jako dowodem nabycia praw własności do tegoż środka trwałego, czym udzieliła pomocy L. S. i R. P. wykorzystując działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firm Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) spółka z o.o., Przedsiębiorstwo (...) spółka z o.o. oraz Centrum (...) spółka z o.o. i innych, we wprowadzeniu w błąd pracowników Centrum (...) S.A. w W. co do tytułu prawnego do dysponowania tym środkiem trwałym, możliwości płatniczych i zamiaru uregulowania należności z tytułu zawartej umowy leasingowej, przez co usiłowali oni doprowadzić firmę Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych stanowiącą cenę sprzedaży na rzecz leasingodawcy przedmiotu leasingu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. występku z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzył jej karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych (punkt X części rozstrzygającej wyroku);

VI. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone oskarżonej M. P. i orzekł wobec niej karę łączną 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności i 300 (trzystu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych (punkt XI części rozstrzygającej wyroku);

VII. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonym:

- D. G. (1) na okres 3 (trzech) lat próby,
- B. P. (1) na okres 2 (dwóch) lat próby,
- J. S. (1) na okres 5 (pięciu) lat próby,

(punkt XV części rozstrzygającej wyroku);

VIII. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary zaliczył oskarżonym okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania odpowiednio:

- D. G. (1) na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w dniach od 14 listopada 2000 roku do 2 stycznia 2001 roku, przyjmując że jeden dzień pozbawienia wolności odpowiada dwóm dziennym stawkom grzywny, zaś okres tymczasowego aresztowania w dniach od 3 stycznia 2001 roku do 7 czerwca 2001 roku zaliczył na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności;
- B. P. (1) na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył zatrzymanie w dniach 14 listopada 2000 roku do 16 listopada 2000 roku, przyjmując, że jeden dzień pozbawienia wolności odpowiada dwóm dziennym stawkom grzywny;
- J. S. (1) na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w dniach od 14 listopada 2000 roku do 2 stycznia 2001 roku, przyjmując że jeden dzień pozbawienia wolności odpowiada dwóm dziennym stawkom grzywny, zaś okres tymczasowego aresztowania w dniach od 3 stycznia 2001 roku do 3 stycznia 2003 roku zaliczył na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności;
- M. P. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 10 lipca 2001 roku do 6 grudnia 2001 roku, przyjmując że jeden dzień pozbawienia wolności odpowiada dwóm dziennym stawkom grzywny, zaś okres tymczasowego aresztowania w dniach od 7 do 19 grudnia 2001 roku zaliczył na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności;

(punkt XVI części rozstrzygającej wyroku);

IX. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów postępowania, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa i od opłaty (punkt XVII części rozstrzygającej wyroku).

Prokurator Okręgowy w Krakowie zaskarżył powyższy wyrok m.in. na niekorzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., a także częściowo na korzyść oskarżonej M. P., orzeczeniu temu zarzucając:

1) obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 11 § 3 k.k. i art. 294 § 1 k.k., polegającą na wymierzeniu:

- D. G. (1), za czyn przypisany jej z punkcie VI części dyspozytywnej wyroku, zakwalifikowany z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., kary na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.,
- B. P. (1), za czyn przypisany jej w punkcie VII części dyspozytywnej wyroku, zakwalifikowany z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., kary na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.,
- M. P., za czyn przypisany jej w punkcie X części dyspozytywnej wyroku, zakwalifikowany z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., kary na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.,

gdy pominięty przez sąd art. 294 § 1 k.k. przewidywał karę najsurowszą, co uzasadniało jej wymierzenie na podstawie tego przepisu;

2) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., poprzez niezawarcie dokładnego określenia czynów przypisanych: D. G. (1) w punkcie VII części dyspozytywnej wyroku, J. S. (1) w punkcie VIII części dyspozytywnej wyroku, M. P. w punkcie IX części dyspozytywnej wyroku, poprzez pominięcie znamienia „w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”;

3) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 443 k.p.k. poprzez wydanie wyroku w stosunku do M. P. orzeczenia surowszego niż wydane wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 10 listopada 2011r., sygn. akt II K – 1379/02, poprzez wymierzenie jej kary łącznej jednego roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, podczas gdy wskazanym wyrokiem wymierzono jej wymienioną karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a to orzeczenie nie było zaskarżone na niekorzyść oskarżonej.

Podnosząc powyższe zarzuty, Prokurator Okręgowy w Krakowie wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie przestępstw przypisanych oskarżonym: D. G. (1), B. P. (1) i M. P., w punktach: VI, VII i X części dyspozytywnej wyroku, przez przyjęcie przepisu art. 294 § 1 k.k. jako podstawy wymiaru kary;

2) zmianę zaskarżonego wyroku przez uzupełnienie opisów czynów przypisanych oskarżonym: D. G. (1), J. S. (1) i M. P. w punktach: VI, VIII i IX części dyspozytywnej wyroku o znamie „w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”;

3) zmianę zaskarżonego wyroku przez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonej M. P. na okres 2 lat próby.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego (...) SA (dawniej (...) SA), adw. K. W. zaskarżył wyrok na niekorzyść L. S. i J. S. (1) w zakresie, w jakim sąd nie orzekł w stosunku do oskarżonych środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej sp. (...) w B., zarzucając:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, pomimo że pokrzywdzony w postępowaniu sądowym, do końca przewodu sądowego, złożył wniosek o orzeczenie od L. S. i J. S. (1) środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej sp. (...) w B. w całości w kwocie 94.437,80 zł, gdy zastosowanie tego przepisu było obowiązkiem, a nie uprawnieniem Sądu meriti;

2) naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 415 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie orzeczenia obowiązku naprawienia szkody przez L. S. i J. S. (1) na rzecz pokrzywdzonego, mimo wyraźnego obowiązku nałożonego w przywołanym przepisie na sąd albowiem w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki powodujące obligatoryjne orzeczenie tego środka karnego przez sąd orzekający.

Podnosząc te zarzuty, pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego (...) SA (dawniej (...) SA), adw. K. W. wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie na podstawie art. 46 § 1 k.k. środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody w kwocie 94.437,80 zł na rzecz (...) S.A.;

2) ewentualnie – uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Obrońca z wyboru oskarżonej D. G. (1), adw. S. G., zaskarżył w całości wyrok co do tej oskarżonej i orzeczeniu temu zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na bezzasadnym i dowolnym przyjęciu, w konkretnych okolicznościach tej sprawy i w oparciu o zebrany materiał dowodowy, że oskarżona D. G. (1) „w okresie od czerwca 2000 r. do 14 listopada 2000 r. w K. i w K., działając jako prezes zarządu Centrum (...) sp. z o.o. udzieliła pomocy R. P., umożliwiając mu działanie za spółkę, który bez umocowań prawnych jako wice prezes zarządu Centrum (...) występującego jako właściciel przedmiotu leasingu oraz wspólnie i w porozumieniu z L. S., działającym jako prezes sp. z o.o. (...), która występowała jako leasingobiorca, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez przygotowanie i przedłożenie dokumentów podających fałszywe okoliczności dotyczące praw własności wtryskarki (...) stanowiącej przedmiot leasingu, przez co usiłowała doprowadzić (...) SA do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 280.600 zł., stanowiącej cenę sprzedaży przedmiotu leasingu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęła z uwagi na zatrzymanie przez policję”, a tym samym błędne przyjęcie, że oskarżona dopuściła się zjawiskowej formy przestępstwa opisanej wyżej, mimo że z zebranych dowodów wynika, iż nie miała ona jakiegokolwiek zamiaru popełnienia czynu zabronionego w jakiegokolwiek formie, i co w konsekwencji doprowadziło do obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k., wskutek ich niezasadnego zastosowania w przypadku oskarżonej, gdy tymczasem ustalenia poczynione w toku postępowania karnego w niniejszej sprawie i zebrane dowody świadczą jednoznacznie o tym, że nie może być mowy o jakimkolwiek działaniu oskarżonej polegającym na pomocnictwie poprzez „umożliwienie działania za spółkę” (co jest przecież *conditio sine qua non* przestępstwa oszustwa opisanego w powołanym przepisie), tj. działaniu podjętym przez nią w formie pomocnictwa polegającego na zaniechaniu do popełnienia czynu zabronionego polegającego na działaniu z góry powziętym zamiarem doprowadzenia rzekomego pokrzywdzonego, tj. spółki (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (*dolus directus coloratus*), a ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny nie pozwala na dokonanie ustalenia, że zawiera on znamiona pomocnictwa do czynu zabronionego opisanego w powołanych wyżej przepisach, jak też jakimkolwiek innym przepisie kodeksu karnego, a to wobec braku podmiotowo-przedmiotowych przesłanek odpowiedzialności oskarżonej;

3) obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść wyroku, polegającą na naruszeniu w szczególności przepisów art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., poprzez pominięcie jako podstawy orzekania i w rozważaniach sądu zawartych w uzasadnieniu wyroku w sposób określony w powołanych przepisach w szczególności rozważań dotyczących kwestii winy oskarżonej D. G. (1) w powiązaniu z instytucją pomocnictwa, jako zjawiskowej formy przestępstwa, którego karalność istnieje i uzależniona jest wyłącznie od powiązania z odpowiednim i konkretnym czynem zabronionym opisanym w części szczególnej kodeksu karnego.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca z wyboru oskarżonej D. G. (1), adw. S. G. wniósł o: zmianę wyroku w zaskarżonej części przez uniewinnienie oskarżonej D. G. (1).

Obrońca z wyboru oskarżonej B. P. (1), adw. A. M. (2), zaskarżył w całości wyrok co do tej oskarżonej i orzeczeniu temu zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że oskarżona B. P. (1) dopuściła się czynu opisanego w części wstępnej wyroku, a tym samym przyjęcie zjawiskowej formy przypisanego jej przestępstwa, pomimo iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdza, że nie miała ona zamiaru popełnienia czynu zabronionego w jakiegokolwiek formie, gdy tymczasem przeprowadzone przez Sąd I instancji postępowanie dowodowe potwierdza, że nie może być mowy o jakimkolwiek działaniu oskarżonej polegającym na pomocnictwie do popełnienia przestępstwa ukierunkowanego na pokrzywdzenie spółki (...) SA, przez doprowadzenie jej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;

2) obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia jedynie na części okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej i ich ocenę w sposób przekraczający zasadę swobodnej oceny dowodów, poprzez pominięcie kwestii dotyczącej winy oskarżonej B. P. (1) w aspekcie jej powiązania z instytucją pomocnictwa, jako zjawiskowej formy popełnienia przestępstwa, którego karalność istnieje i jest uzależniona

wyłącznie w powiązaniu z odpowiednim i konkretnym czynem zabronionym opisanym w części szczególnej kodeksu karnego, a także nieustaleniu związku przyczynowego pomiędzy działaniem B. P. (1) i R. P. a zachowaniem pokrzywdzonego i rezultatem w postaci niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez niego. Nie jest zatem możliwe popełnienie oszustwa poprzez niekorzystne rozporządzenie mieniem przez pokrzywdzonego, które dokonuje się bez jego wiedzy bądź udziału;

b) art. 7 k.p.k. przez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej, oceny wyjaśnień złożonych przez oskarżonego R. P. w zakresie, w jakim sąd odmówił im wiary, a które są konsekwentne, stanowcze i znajdują – wbrew twierdzeniu sądu – pełne oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, a zatem w całości powinny być uznane za wiarygodny dowód w sprawie;

c) art. 424 § 1 k.p.k. poprzez brak wystarczającej analizy prawnej rozstrzygnięcia i wyjaśnienia w sposób wyczerpujący podstawy prawnej wyroku. Sąd wskazał jedynie podstawę prawną wydanego rozstrzygnięcia, podczas gdy zgodnie z art. 424 k.p.k., uzasadnienie powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej zapadłego rozstrzygnięcia i wskazywać, dlaczego dany pogląd prawny sąd uznaje za trafny i z jakich powodów. Nie wystarczy przy tym wymienienie tylko zastosowanych przepisów ale należy wyjaśnić sposób ich wykładni i zastosowanie (por. wyrok SN z 28.02.1983r. II KR-25/83).

Podnosząc te zarzuty, obrońca z wyboru oskarżonej B. P. (1), adw. A. M. (2) wniósł o:

- 1) zmianę wyroku w zaskarżonej części i uniewinnienie oskarżonej B. P. (1) od zarzucanego jej przestępstwa;
- 2) ewentualnie – uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pierwszy z obrońców z wyboru oskarżonego J. S. (1), adw. T. R. zaskarżył w całości wyrok co do tego oskarżonego i powołując się na przepis art. 438 pkt 2 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił: obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., wyrażającą się w niepełnej (nieobejmującej wszystkich dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia w przedmiocie zarzucanego oskarżonemu występku) oraz wadliwej ocenie dowodów odnoszących do przestępstwa przypisanego J. S. (1) w punkcie VIII części dyspozytywnej wyroku), która była sprzeczna z zasadami wiedzy oraz wskazaniem prawidłowego rozumowania, skutkując błędem w ustaleniach faktycznych polegającym na uznaniu, że J. S. (1) jest sprawcą przypisanego mu przestępstwa, podczas gdy wnikliwa analiza całokształtu zgromadzonych dowodów przeprowadzonych na rozprawie głównej wskazuje na to, że nie był on jego sprawcą.

Podnosząc ten zarzut obrońca z wyboru oskarżonego J. S. (1), adw. T. R. wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przestępstwa przypisanego mu w punkcie VIII części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz poniesionych wydatków, związanych z ustanowieniem obrońcy z wyboru w dotychczasowym toku postępowania i w postępowaniu odwoławczym.

Drugi z obrońców z wyboru oskarżonego J. S. (1), adw. L. A. zaskarżył w całości wyrok co do tego oskarżonego i orzeczeniu temu zarzucił:

- 1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na ustaleniu, że J. S. (1) występując jako prezes zarządu spółki, poprzez złożenie długoterminowego zamówienia nie zamierzał wywiązać się z umowy i w ten sposób wprowadził kontrahenta w błąd, co do zamiaru uregulowania należności w sytuacji, gdy podpisana przez niego umowa była realizowana, gdy nie był udziałowcem i prezesem zarządu sp. z o.o. (...) (od 30 marca 1999r.), a transakcje miały miejsce po 28 lipca 1999r.;
- 2) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

a) art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i dowolną ocenę materiału dowodowego oraz poczynienie ustaleń wbrew zasadom domniemania niewinności, czego potwierdzeniem jest zawarty na stronie 62 uzasadnienia przedostatni akapit;

b) art. 442 § 3 k.p.k. w sytuacji, gdy wyrok sądu odwoławczego z 20 listopada 2013r. nakazywał Sądowi I instancji wskazanie dowodów w zakresie zamiaru bezpośredniego podjętego z góry, a polegającego na wprowadzeniu pokrzywdzonego w błąd, gdy sąd rozpoznając ponownie sprawę takich dowodów nie wskazał.

Podnosząc te zarzuty obrońca z wyboru oskarżonego J. S. (1), adw. L. A. wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku odnośnie do J. S. (1) i uniewinnienie go od przypisanego mu czynu.

Pierwszy z obrońców z wyboru oskarżonej M. P., adw. T. R. zaskarżył w całości wyrok co do tej oskarżonej i powołując się na przepis art. 438 pkt 2 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił: obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na jego treść, a mianowicie:

1) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., wyrażającą się w niepełnej (nieobejmującej wszystkich dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia w przedmiocie zarzuconych oskarżonej występków) oraz wadliwej ocenie dowodów odnoszących do przestępstw przypisanych M. P. w punktach IX i X części dyspozytywnej wyroku, która to ocena była sprzeczna z zasadami wiedzy oraz wskazaniem prawidłowego rozumowania, skutkującej błędem w ustaleniach faktycznych polegającym na uznaniu, że M. P. jest sprawczynią przypisanych jej przestępstw, podczas gdy wnikliwa analiza zgromadzonych dowodów przeprowadzonych na rozprawie głównej wskazuje na to, że nie była ona ich sprawczynią;

2) art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., wyrażającą się w nieuprawnionym oddaleniu wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka M. M. (1), przy czym również i ta wadliwość skutkowałą błędem w ustaleniach faktycznych polegającym na uznaniu, że M. P. jest sprawczynią przypisanego jej przestępstwa, podczas gdy przeprowadzenie tego dowodu prowadziło do wniosku, że nie popełniła przestępstwa na szkodę Zakładów (...) SA.

Podnosząc te zarzuty obrońca z wyboru oskarżonej M. P., adw. T. R. wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od popełnienia przestępstw przypisanych jej w punktach: IX i X części rozstrzygającej wyroku oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na jej rzecz poniesionych wydatków, związanych z ustanowieniem obrońcy z wyboru w dotychczasowym toku postępowania i w postępowaniu odwoławczym.

Drugi z obrońców z wyboru oskarżonej M. P., adw. L. A. zaskarżył w całości wyrok co do tej oskarżonej i orzeczeniu temu zarzucił:

1) obrazę przepisu prawa procesowego, art. 442 § 3 k.p.k., polegającą na braku stosowania się sądu pierwszej instancji do wiążących zapatrywań prawnych i wskazań zawartych w wyroku z 20 listopada 2013r.;

2) pogorszenie sytuacji oskarżonej M. P., ponieważ uchylony wyrok z 16 grudnia 2011r. był łagodniejszy niż wyrok zaskarżony;

3) bezzasadne pominięcie dowodu z zeznań M. M. (1) odnośnie do okoliczności przechowywania mebli (objętych czynem przypisanym w punkcie IX części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku), co stanowi obrazę art. 4 k.p.k. i art. 170 § 1 k.p.k.;

4) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, co jest pogwałceniem zasad z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przypisaniu oskarżonej popełnienia przestępstw ujętych w punktach IX i X części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku.

Podnosząc te zarzuty obrońca z wyboru oskarżonej M. P., adw. L. A. wniósł o: uchylenie orzeczenia o karze łącznej i uniewinnienie oskarżonej o przypisanych jej przestępstwach.

Trzeci z obrońców z wyboru oskarżonej M. P., adw. B. G. zaskarżył w całości wyrok co do tej oskarżonej i powołując się na przepisy art. 438 pkt 1-4 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił:

A. w zakresie przestępstwa przypisanego w punkcie IX części rozstrzygającej wyroku:

I. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię i ustalenie sprawstwa oskarżonej, co do czynu z punktu VIII części wstępnej wyroku, w oparciu o stan faktyczny sprawy, w którym sąd ustalił, że pomiędzy spółkami (...), (...) oraz Zakładami (...) SA istniało trójstronne porozumienie w przedmiocie spłaty zadłużenia spółki (...) względem spółki (...), polegające na zwrocie zobowiązania poprzez dostarczenie gotowych produktów – mebli do spółki (...), co świadczy, że fakt nieuiszczenia należności względem spółki Zakłady (...) SA było działaniem wynikającym z trójstronnej umowy cywilnoprawnej, co uniemożliwia byt czynu z art. 286 § 1 k.k. z uwagi na brak realizacji znamienia doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;

II. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 5 k.k. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie o sprawstwie czynu oszustwa w typie kwalifikowanym z art. 294 § 1 k.k., tj. dopuszczenia się przestępstwa oszustwa w stosunku do mienia znacznej wartości, podczas gdy z okoliczności sprawy, w tym postawionego w akcie oskarżenia zarzutu i opisu czynu wynika, że oskarżona miała dopuścić się oszustwa na szkodę spółki (...) SA na kwotę 110.285,56 zł, co zgodnie z art. 115 § 5 k.k. nie stanowi mienia znacznej wartości;

B. w zakresie przestępstwa przypisanego w punkcie X części rozstrzygającej wyroku:

III. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na uznaniu, że:

1) oskarżona miała wiedzę o przedmiocie działalności spółki, treści i znaczeniu podpisywanych dokumentów oraz sytuacji faktycznej i (...) spółki (...), co zdaniem sądu stanowi podstawę do stwierdzenia jej winy i sprawstwa w zakresie poświadczenia nieprawdy w wystawionej fakturze na sprzedaż wtryskarki, podczas gdy z wyjaśnień innych oskarżonych, w tym L. S. wynika, że M. P. nie miała wiedzy o bieżących sprawach spółki i nie zdawała sobie sprawy, że transakcja opisana na podpisanej przez nią fakturze nie miała miejsca;

2) oskarżona M. P. dopuściła się fałszu intelektualnego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, mimo że swym zachowaniem nie wypełniła znamion tego czynu, gdyż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób uznać, że oskarżona działała w zamiarze bezpośrednim, a tylko taka postać zamiaru pozwala jej przypisać czyn z art. 271 § 1 i 3 k.k., co winno skutkować umorzeniem postępowania z uwagi na przedawnienie karalności czynu zabronionego;

3) oskarżona zdawała sobie sprawę, że podpisana przez nią faktura będzie służyła L. S. do prowadzenia negocjacji, co do zawarcia umowy leasingu operacyjnego ze spółką (...), podczas gdy cała współpraca i pomoc, jaką świadczyła M. P., w tym fikcyjne pełnienie funkcji prezesa zarządu spółki (...), opierała się na zaufaniu do niego i wierze, że działalność jest legalna;

C. w pozostałym zakresie względem całości wyroku, przy nieuwzględnieniu wymienionych wyżej zarzutów:

IV. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k. poprzez błędne zastosowanie i wymierzenie kary łącznej grzywny w wymiarze przekraczającym sumę orzeczonych kar jednostkowych, tj. poprzez wymierzenie w punkcie XI części rozstrzygającej wyroku kary łącznej grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 40 zł każda, podczas gdy kary grzywny w punktach IX i X wymierzone zostały po 100 stawek dziennych po 40 zł;

V. naruszenie prawa procesowego mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 443 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia surowszego w stosunku do oskarżonej M. P. niż zawarte w uchylonym wyroku, przy jednoczesnym braku uwzględnionej skargi na niekorzyść oskarżonej w tym zakresie;

VI. rażąco niewspółmierność kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz orzeczenie obowiązku uiszczenia grzywny w wymiarze

300 stawek dziennych po 40 zł każda, za czyny opisane w punkcie VIII i IX części wstępnej wyroku, podczas gdy z okoliczności sprawy, w tym szczególnie ze stanu faktycznego, złożonych przez oskarżoną wyjaśnień, zgromadzonego materiału dowodowego, warunków i właściwości sprawcy oraz zasad i dyrektyw wymiaru kary, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia szkodliwości społecznej czynu, zasad prewencji indywidualnej i ogólnej, wymierzona kara jest niewspółmierna do popełnionych czynów, będąc karą zbyt surową.

Podnosząc te zarzuty obrońca z wyboru oskarżonej M. P., adw. B. G. wniósł o:

- 1) uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od czynów z punktów VIII i IX części wstępnej wyroku;
- 2) ewentualnie – przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania;
- 3) ewentualnie – zmianę wyroku poprzez orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w niższym wymiarze z zastosowaniem warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2017r. sygn. akt II AKa – 257/16 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienia zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 2016r. sygn. akt III K – 32/14 w ten sposób, że:

- 1) uniewinnił oskarżoną D. G. (1) od popełnienia czynu przypisanego jej w punkcie VI części rozstrzygającej,
- 2) uniewinnił oskarżoną B. P. (1) od popełnienia przestępstwa przypisanego jej w punkcie VII części rozstrzygającej,
- 3) uniewinnił oskarżoną J. S. (1) od popełnienia przestępstwa przypisanego mu w punkcie VIII części rozstrzygającej,
- 4) uniewinnił oskarżoną M. P. od popełnienia przestępstw przypisanych jej w punkcie IX i X części rozstrzygającej,

zaś w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy. Ponadto, Sąd Apelacyjny stwierdził, że wydatki związane z postępowaniem wobec m.in. oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. ponosi Skarb Państwa, a także zwolnił (...) S.A. z siedzibą w B. (Zakłady (...) S.A.) z obowiązku ponoszenia opłaty związanej z postępowaniem odwoławczym.

Po rozpoznaniu kasacji wniesionej przez Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krakowie od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 2017r. sygn. akt II AKa – 257/16, na niekorzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. w zakresie uniewinnienia ich od przestępstw przypisanych wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 2016r., sygn. akt III K – 32/14, Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2018r. sygn. akt V KK 379/17 uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 2017r. sygn. akt II AKa – 257/16 w zaskarżonym zakresie i sprawę przekazał temuż Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Aby zapewnić przejrzystość wywodów niniejszego uzasadnienia, na tle środków odwoławczych złożonych przez poszczególne strony procesowe oraz ich przedstawicieli procesowych, należy odnieść się do nich odrębnie. W pierwszej kolejności zostaną omówione apelacje wniesione na korzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., gdyż były najdalej idące, kwestionujące winę oskarżonych, a nadto postawione w nich zarzuty były już przedmiotem rozważań sądów wszystkich instancji i Sądu Najwyższego, co nakazywało pewną oszczędność w rozwijaniu argumentacji, ocenionej już i poddanej wnikliwej analizie, także na etapie orzeczenia kasacyjnego.

Apelacje wniesione na korzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P.

I. Ponieważ apelacje wniesione na korzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. przez ich obrońców, koncentrowały się na zarzutach obrazy przez Sąd I instancji przepisów procesowych, związanych ze sposobem przeprowadzenia postępowania dowodowego, następnie oceny wiarygodności przedstawionych dowodów, wreszcie podnosiły wadliwość uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu, jak również koncentrowały się na błędnych ustaleniach faktycznych, które doprowadziły do skazania wymienionych oskarżonych za zarzucane im

przestępstwa, objęte niniejszym postępowaniem, w pierwszej kolejności należy poczynić szereg uwag natury podstawowej, co do sposobu i prawidłowości przeprowadzenia procesu sądowego przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu.

Wbrew wywodom zawartym w apelacjach obrońców wszystkich oskarżonych, orzekając w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy we Wrocławiu przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób prawidłowy i z niezbędną wnikliwością. Podczas postępowania dowodowego Sąd I instancji wyczerpał wszystkie dostępne możliwości dowodowe w celu ustalenia czy istnieją podstawy do przypisania oskarżonemu zarzuczonego mu przestępstwa, respektując przy tym zasady procesowe, w tym zasadę prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.), zasadę bezstronności (art. 4 k.p.k.), zasadę in dubio pro reo (art. 5 k.p.k.), a także zasadę swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Dokonane w wyroku ustalenia faktyczne praktycznie uwzględniały całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy (art. 410 k.p.k.).

Przeprowadzone w taki sposób postępowanie dowodowe w sposób drobiazgowy wyjaśniło istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności przestępstw przypisanych ostatecznie oskarżonym: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P..

Podstawę do takich ustaleń faktycznych dawał Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu zebrany materiał dowodowy. Na stronach 1-27 uzasadnienia zaskarżonego wyroku (k. 23180-23193, t. 139) Sąd Okręgowy we Wrocławiu dokonał trafnie rekonstrukcji stanu faktycznego i przebiegu przestępstw popełnionych m.in. przez oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., podając na jakich oparł się dowodach, zaś na stronach 27-47 tegoż uzasadnienia wyroku (k. 23193-23503, t. 139) przedstawił wiernie treść wyjaśnień m.in. wymienionych oskarżonych na poszczególnych etapach postępowania karnego. Następnie, w dalszej części uzasadnienia, na stronach 47-88 (k. 23503-23523v, t. 139), Sąd I instancji przeprowadził wnikliwą ocenę wiarygodności wyjaśnień m.in. oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. na tle pozostałych dowodów, w tym wyjaśnień współoskarżonych, zeznań świadków, wyników przeszukań, a przede wszystkim analizy zebranej dokumentacji finansowo-księgowej związanej z działaniem spółek prawa handlowego i przeprowadzanymi transakcjami, które miały postać działań przestępczych. Wspomniana analiza materiału dowodowego jest na tyle jasna, przekonująca i komplementarna, że nie ma potrzeby ponownie jej przytaczać i zasługuje w całości na akceptację.

Jednocześnie Sąd I instancji odnosił się krytycznie do przedstawionego przez oskarżyciela publicznego materiału dowodowego, nie znajdując podstaw do przypisania oskarżonym: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. zarzutów popełnienia przestępstw w takiej postaci, jak to zarzucił oskarżyciel publiczny, eliminując działanie wymienionych oskarżonych w ramach zorganizowanej grupy przestępczej (wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej przepisu art. 65 k.k.). Co więcej, w odniesieniu do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. (co do czynu zarzuczonego w punkcie IX części wstępnej wyroku, czyli zarzucie XXIV aktu oskarżenia, przypisanego w punkcie X części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku), Sąd Okręgowy we Wrocławiu przyjął, że nie działały one w warunkach współsprawstwa, lecz wyłącznie w postaci zjawiskowej pomocnictwa, co stanowiło zasadniczą krytyczną ocenę postawionych przez prokuratora zarzutów.

II. Jak podkreślano w doktrynie, błąd w ustaleniach faktycznych (error facti) przyjętych za podstawę orzeczenia to błąd, który wynika bądź to z niepełności postępowania dowodowego (tzw. błąd "braku"), bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd "dowolności"). Może on więc być wynikiem niezajomości określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7), np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd. (T. Grzegorzczak – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. III, Zakamycze 2003, – s. 1133-1134).

Wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może ograniczać się wyłącznie do polemiki z ocenami dokonanymi przez Sąd I instancji, bez wskazania jakich konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu, nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych. Wyraża to wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2005r. sygn. WA – 10/05: „Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu a

quo wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia, lecz musi zmierzać do wykazania jakich konkretnie uchybień w zakresie logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego nie na innych dowodach od tych, na których oparł się sąd pierwszej instancji (...) nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

Istota zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych nie może opierać się na odmiennej ocenie materiału dowodowego, innymi słowy mówiąc na forsowaniu własnego poglądu strony na tę kwestię. Stawiając tego rodzaju zarzut należy wskazać, jakich uchybień w świetle zgodności (lub niezgodności) z treścią dowodu, zasad logiki (błądność rozumowania i wnioskowania) czy sprzeczności (bądź nie) z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy dopuścił się w dokonanej przez siebie ocenie dowodów sąd pierwszej instancji” (OSNwSK 2005, z. 1, poz. 949 oraz poz. 947; podobnie T. Grzegorzczak – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, , wyd. III, Zakamycze 2003 s. 1134 oraz P. Hoffmański, E. Sadzik, K. Zgryzek – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. II, Warszawa 2007, s. 666-667).

W realiach niniejszej sprawy, poza polemiką z ustaleniami faktycznymi, w swojej apelacji obrońcy oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. nie postawili zaskarżonemu wyrokowi rzeczowych zarzutów dotyczących niewłaściwego odczytania treści dowodów, błędów logicznego rozumowania i wnioskowania, a także sprzeczności ustaleń Sądu I instancji ze wskazaniem wiedzy i zasadami doświadczenia życiowego.

Nie można w żadnym wypadku doszukiwać się naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów w tym, że Sąd I instancji przeprowadził drobiazgową analizę wyjaśnień oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., a także ich działań podejmowanych w imieniu reprezentowanych przez te osoby podmiotów gospodarczych, a następnie uznał w konsekwencji za niewiarygodne ich wyjaśnienia, zmierzające do uniknięcia odpowiedzialności karnej i zdystansowania się od działań przestępczych. Charakterystyczne było to, że mimo wysokiej pozycji w reprezentowanych przez siebie podmiotach gospodarczych, możliwości nieskrępowanego wglądu w działalność wymienionych spółek, a także wiedzy o działaniach gospodarczych podejmowanych w imieniu spółek przez inne osoby, w tym L. S. i R. P., oskarżeni nie sprzeciwiali się przestępczym działaniom albo wręcz ignorowali przyjęte na siebie obowiązki reprezentantów podmiotów gospodarczych. Przyjęli właściwie linię obrony polegającą na wskazywaniu innych osób jako winnych przestępstw, podnosząc, że nie interesowali się przebiegiem działań i transakcji gospodarczych, gdyż się na tym nie znali albo z powodu tego, że mieli zaufanie do osób finalizujących wskazane działania. Takie wyjaśnienia oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., słusznie zostały krytycznie ocenione przez Sąd I instancji, a po złożeniu kasacji przez Prokuratora Okręgowego w Krakowie, także przez Sąd Najwyższy, który kasację tę uwzględnił.

Jeszcze raz należy podkreślić, że nie można doszukiwać się naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów w tym, że Sąd I instancji, opierając się na zgromadzonych dowodach, a także zasadach wiedzy i doświadczenia życiowego, odrzucił wiarygodność części wyjaśnień złożonych przez oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., a inne uznał za wiarygodne, co doprowadziło do zmiany opisu przestępstw przypisanych oskarżonym, a także uniewinnienia z części zarzutów, w tym z zarzutów działania w zorganizowanej grupie przestępczej.

Właśnie konsekwencją obowiązywania zasady swobodnej oceny dowodów jest to, że nie ma reguły nakazującej całkowite uznanie wiarygodności lub jej braku określonego środka dowodowego. Jak słusznie stwierdził Sąd Najwyższy w zachowującym pełną aktualność wyroku z dnia 28 marca 1974r. sygn. Rw 152/74: „Kierując się przepisem art. 4 § 1 [obecnie art. 7] k.p.k., sąd może określonym zeznaniem świadka lub wyjaśnieniem oskarżonego częściowo dać lub nie dać wiary, pod tym jednak warunkiem, że stanowisko swoje w sposób przekonujący uzasadni w konfrontacji z całokształtem zebranego materiału dowodowego. Sama zaś okoliczność, że świadek lub oskarżony dotychczas nienagannie się zachowywali albo przeciwnie - że dotychczasowy ich tryb życia był naganny, bez ustalenia innych okoliczności nie może stanowić o tym, że dane zeznanie lub wyjaśnienie jest albo nie jest wiarygodne” (OSNKW 1974, z. 7-8, poz. 154). W kolejnym wyroku z dnia 14 lipca 1975r., sygn. Rw 323/75 Sąd Najwyższy odniósł się

także do możliwości uznania za wiarygodne nawet pewnych fragmentów relacji świadka. Stwierdził, że „ z istoty (...) zasady swobodnej oceny dowodów wynika, że sąd realizując ustawowy postulat poczynienia ustaleń faktycznych odpowiadających prawdzie (art. 2 § 1 pkt 2 [ob. 2 § 2] k.p.k.) ma prawo uznać za wiarygodne zeznania świadka co do niektórych przedstawionych przezeń okoliczności i nie dać wiary zeznaniom tego samego świadka co do innych okoliczności - pod warunkiem że stanowisko sądu w kwestii oceny zeznań świadka zostanie należycie uzasadnione” (OSNKW 1975, z. 9, poz. 133). Mając powyższe na uwadze, stanowisko Sądu Okręgowego we Wrocławiu w zakresie wiarygodności wyjaśnień oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., bezsprzecznie pozostawało pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k..

Jak wielokrotnie podkreślano w doktrynie i orzecznictwie, przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. wtedy, gdy: jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.), stanowi wyraz rozważenia wszystkich tych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), jest wyczerpujące i logiczne - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.). Akcentuje to szereg orzeczeń Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych (por. wyrok SN z 3.09.1998r. sygn. V KKN 104/98 – Prokuratura i Prawo 1999, nr 2, poz. 6; a także wyrok S.A. w Łodzi z 20.03.2002r. sygn. II AKa 49/02 – Prokuratura i Prawo 2004, nr 6, poz. 29). Wszystkim tym wymogom Sąd Okręgowy we Wrocławiu sprostał, nie naruszając także przepisu art. 5 § 2 k.p.k. nakładającego obowiązek rozstrzygnięcia nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego.

Słusznie zatem Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że oskarżeni: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. dopuścili się przypisanych im przestępstw, a swoje stanowisko uzasadnił wyczerpująco i przekonująco, wypełniając wymogi określone w przepisie art. 424 k.p.k., uwzględniając przy tym okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonych (art. 4 k.p.k.). Uzasadnienie to pozwalało także na kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku.

Należy się zgodzić z tym, że Sąd Okręgowy we Wrocławiu nie uniknął pewnych niedoskonałości wyroku, które sprowadzała się do niejednoznacznego, nawet zbyt ogólnego, opisu przypisanych przestępstw pomocnictwa w odniesieniu do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. (co do czynu zarzuconego w punkcie IX części wstępnej wyroku, czyli zarzucie XXIV aktu oskarżenia, przypisanego w punkcie X części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku), jak również nieprzekonującego przejścia, że oskarżona M. P. dopuściła się czynu zarzuconego w punkcie VIII części wstępnej wyroku, czyli zarzucie XXIII aktu oskarżenia, przypisanego w punkcie IX części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku, w warunkach współsprawstwa, podczas gdy zebrane dowody pozwalały wyłącznie na przypisanie jej działania w formie pomocnictwa. Wskazane niedoskonałości wyroku, podobnie jak inne podnoszone w apelacjach obrońców oraz oskarżyciela publicznego, zostały usunięte przez Sąd odwoławczy, który zmienił w tym zakresie zaskarżony wyrok.

III. Nie były uzasadnione zarzuty obrazy przepisu art. 424 § 1 i 2 k.p.k., mającej wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, zawarte w apelacjach obrońców oskarżonych: D. G. (1) i B. P. (1), a także jednego z obrońców oskarżonego J. S. (1), adw. L. A.. Uzasadnienie wyroku sporządzone przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu odpowiadało bowiem wymogom przedstawionym w powołanych przepisach, a mimo trudności sprawy i obszerności materiału dowodowego, zawierało najistotniejsze wywody, tłumaczące podjęte rozstrzygnięcia.

Niewątpliwie, rola uzasadnienia wyroku jest doniosła, gdyż jest ono podstawowym środkiem kontroli prawidłowości orzeczenia, pozwalającym instancji odwoławczej na sprawdzenie czy sąd i instancji oparł ustalenia faktyczne na analizie całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej. Zgadzać się zatem z powszechnym i właściwie niekwestionowanym poglądem, że uzasadnienie jest swego rodzaju sprawozdaniem, nawiązującym do przebiegu rozprawy i narady nad wyrokiem, jednak powstającym już po jego ogłoszeniu, to trudno przyjąć, że uzasadnienie może mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, a nie odwrotnie, że treść rozstrzygnięcia winna kształtować treść uzasadnienia.

W doktrynie i orzecznictwie zwracano jednak uwagę na to, że niespełnienie wymagań ustawowych w zakresie uzasadnienia nie może być utożsamiane z wadliwością samego rozstrzygnięcia, gdyż naruszenie przepisu art. 424

k.p.k. nie ma wpływu na treść wyroku, gdyż dochodzi do niego już po jego wydaniu (R.A. Stefański [w:] J. Bratoszewski, L. Gadrocki, Z. Gostyński, S.M. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, tom II, Dom Wydawniczy ABC 1998r., s. 390 oraz P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek – Kodeks postępowania karnego. Tom II, Komentarz do art. 297-467, wyd. 3, Warszawa 2007, s. 582; a także wyrok SN z dnia 10 lutego 1984r. sygn IV KR –261/83 – OSNPG 1984, nr 7-8, poz. 85). A zatem, nie każde wadliwe uzasadnienie wyroku uniemożliwia przeprowadzenie kontroli instancyjnej, a w konsekwencji stanowi dostateczną przyczynę uchylenia wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Do uchylenia wyroku może prowadzić tylko i wyłącznie taka wadliwość uzasadnienia, za względu na którą sąd odwoławczy nie może w sposób merytoryczny ustosunkować się do zarzutów i wniosków środka odwoławczego (por. wyrok SN z dnia 7 października 1983r. sygn. Rw – 7976/83 – OSNKW 1984, z. 5-6, poz. 58).

Właśnie taki stosunek do wadliwości uzasadnienia wyroku jest dostrzegany także w orzecznictwie sądów apelacyjnych. Jako przykład nich posłuży wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 lutego 2004r., sygn. II AKa – 413/03: „Znaczenie uzasadnienia wyroku, które stanowi całość z dyspozytywną częścią orzeczenia, nie może poddawać w wątpliwość tezy, iż o trafności rozstrzygnięcia nie decyduje uzasadnienie, lecz materiał dowodowy stanowiący jego podstawę. Uzasadnienie w ramach kontroli odwoławczej stanowi jedynie punkt wyjścia do zbadania zasadności rozstrzygnięcia i jest oczywiste, że tak jak będąc formalnie nienaganne, nie może przesłaniać wad wyroku nie znajdującego podstaw w materiale dowodowym, tak też wadliwe uzasadnienie nie może przesądzać niezbędności korekty dyspozytywnej części orzeczenia. Nawet w razie występowania sprzeczności między wyrokiem a jego uzasadnieniem decydujące znaczenie ma stanowisko sądu wyrażone w wyroku” (Krakowskie Zeszyty Sądowe 2005, z. 1, poz. 37).

Podobnie wypowiadał się Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 23 listopada 2004r., II AKa – 235/04, stwierdzając jeszcze bardziej stanowczo: „Gdy uzasadnienie wyroku nie odpowiada wymogom ustawy, ale sąd drugiej instancji może ocenić zarzuty sformułowane w apelacji w oparciu o materiał dowodowy, jaki został zebrany, to brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonego wyroku i do przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w I instancji. Jeżeli jednak w wyroku nie zawarto żadnych ustaleń faktycznych, to ponowne rozpoznanie sprawy w I instancji jest konieczne. Inaczej czyniąc, sąd apelacyjny byłby jedynym sądem, który dokonywałby ustaleń faktycznych, zatem dwuinstancyjność postępowania byłaby fikcją” (Krakowskie Zeszyty Sądowe 2004, z. 12, poz. 38).

Podzielając zasadniczo stanowiska zawarte we wskazanych wyżej judykatach należy stwierdzić, że niewłaściwie sporządzone uzasadnienie, choć niewątpliwie stanowi obrazę przepisu postępowania (art. 424 k.p.k.), jednak nie musi prowadzić zawsze do dyskwalifikacji zaskarżonego orzeczenia, gdyż następuje po wydaniu wyroku. Oznacza to, że nie zawsze konsekwencją obrazy przepisu art. 424 k.p.k. będzie możliwość uznania jej względną przyczyną odwoławczą z art. 438 pkt 2 k.p.k., gdyż brakuje niezbędnego elementu w postaci możliwości wywarcia przez wskazaną obrazę prawa wpływu na treść orzeczenia (por. A. Zachuta – Wadliwość uzasadnienia wyroku jako samodzielna przyczyna jego uchylenia, Prokuratura i Prawo 2006, nr 12, s. 157). W zaskarżonym wyroku, Sąd Okręgowy we Wrocławiu ustalił bowiem stan faktyczny i jednocześnie przeprowadził na rozprawie głównej wszelkie istotne dla sprawy dowody, a następnie ocenił je wnikliwie i wskazał podstawy orzeczenia wobec oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P. kar jednostkowych i kary łącznej co do oskarżonej M. P., a także pozostałych rozstrzygnięć.

Na zakończenie wypada przypomnieć, że zgodnie z art. 455a k.p.k., nie można uchylić wyroku z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 424 k.p.k. Ustanawiając taką normę ustawodawca jednoznacznie przyjął, że mankamenty uzasadnienia wyroku nie mogą przesądzać o wadliwości samego rozstrzygnięcia. Wskazane przez apelujących braki uzasadnienia wyroku, zwłaszcza w zakresie określenia strony podmiotowej przestępstw przypisanych oskarżonym: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., zostaną bowiem konwalidowane w orzeczeniu sądu odwoławczego.

IV. Na tle zarzutów zawartych w poszczególnych apelacjach, należy poczynić pewne uwagi odnoszące się odrębnie do przestępstw przypisanych ostatecznie oskarżonym: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P..

co do apelacji obrońcy oskarżonej D. G. (1)

Obrońca oskarżonej D. G. (1), adw. S. G. postawił zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mającego polegać na bezzasadnym i dowolnym przyjęciu, w konkretnych okolicznościach sprawy i w oparciu o zebrany materiał dowodowy, że oskarżona D. G. (1) dopuściła się przestępstwa w formie zjawiskowej pomocnictwa, a w konsekwencji także obraży przepisów prawa materialnego, tj. art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k., wskutek ich niezasadnego zastosowania w przypadku oskarżonej, jak również obraży przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść wyroku, polegającą na naruszeniu w szczególności przepisów art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., poprzez pominięcie jako podstawy orzekania i w rozważaniach sądu zawartych w uzasadnieniu wyroku w sposób określony w powołanych przepisach w szczególności rozważań dotyczących kwestii winy oskarżonej D. G. (1) w powiązaniu z instytucją pomocnictwa, jako zjawiskowej formy przestępstwa, którego karalność istnieje i uzależniona jest wyłącznie od powiązania z odpowiednim i konkretnym czynem zabronionym opisanym w części szczególnej kodeksu karnego.

Obrońca oskarżonej D. G. (1) dowodził, że ustalenia poczynione w toku postępowania karnego w niniejszej sprawie i zebrane dowody świadczyły jednoznacznie o tym, że nie może być mowy o jakimkolwiek działaniu oskarżonej polegającym na pomocnictwie poprzez „umożliwienie działania za spółkę” (co jest przecież *conditio sine qua non* przestępstwa oszustwa opisanego w powołanym przepisie), tj. działaniu podjętym przez nią w formie pomocnictwa polegającego na zaniechaniu do popełnienia czynu zabronionego polegającego na działaniu z góry powziętym zamiarem doprowadzenia rzekomego pokrzywdzonego, tj. spółki (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (*dolus directus coloratus*), a ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny nie pozwala na dokonanie ustalenia, że zawiera on znamiona pomocnictwa do czynu zabronionego opisanego w powołanych wyżej przepisach, jak też jakimkolwiek innym przepisem kodeksu karnego, a to wobec braku podmiotowo-przedmiotowych przesłanek odpowiedzialności oskarżonej.

Stanowisko to jest nieprzekonujące, a w powołaniu się na rzekome bezsprzeczne ustalenia faktyczne, wręcz życzeniowe, na co zwrócił poniekąd uwagę Sąd Najwyższy rozpoznając kasację Prokuratora Okręgowego w Krakowie.

Na podstawie wyjaśnień oskarżonego R. P. (k. 3034-3036, 3037, 3041, t. 15; 19221-19223, 119; 23161-23163, t. 138), wyjaśnień oskarżonej D. G. (1) (k. 7069-7071, 7074, 7098, t. 37; 18961, t. 118), a także dokumentów w postaci: odpisu rejestru handlowego (k. 66-67, t. 1), sprawozdania zarządu (k. 68-74, t. 1), protokołów Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (k. 83-86, t. 1), Sąd Okręgowy we Wrocławiu prawidłowo ustalił, że od grudnia 1999r. D. G. (1) stanowiła jednoosobowy zarząd firmy Centrum (...). R. P. zrezygnował wówczas z funkcji wiceprezesa zarządu, chociaż nadal faktycznie nią zarządzał, podejmując wszystkie decyzje w sprawach firmy, negocjując wszystkie kontrakty, przygotowując wszystkie dokumenty, decydując o płatnościach firmy itp. Natomiast rola oskarżonej D. G. (1) sprowadzała się do obecności w siedzibie firmy w B., reprezentacji spółki w czynnościach wymagających udziału statutowego członka zarządu i pomocy księgowej w prostych czynnościach.

Mimo dość wysokiej pozycji w hierarchii firmy, oskarżona D. G. (1), z zawodu pielęgniarka, niemająca przygotowania zawodowego do wykonywania tego rodzaju czynności, całkowicie świadomie rezygnowała z jakiegokolwiek aktywności, która mogła zweryfikować działania R. P., sprawdzić prawidłowość jego czynności, ustalić czy zdarzenia gospodarcze, na które się powoływał rzeczywiście miały miejsce, a także czy środki finansowe będące w posiadaniu firmy pozwalają na przedsięwzięcia realizowane rzekomo przez R. P.. Nie zadała sobie jakiegokolwiek trudu weryfikacji poczyną oskarżonego R. P. nawet przy świadomości trudnej sytuacji finansowej spółki z o.o. Centrum (...), niespłaceniem szeregu należności, a nadto mimo znanych jej trudności finansowych samego R. P., borykającego się z postępowaniami egzekucyjnymi prowadzonymi przez komorników (wyjaśnienia oskarżonej D. G. – k. 21-23, t. 37). Co więcej, oskarżona D. G. (1) miała świadomość braku środków finansowych w spółce z o.o. Centrum (...) na zakup wtryskarki, która miała być przedmiotem leasingu. Świadczą o tym wyjaśnienia złożone podczas śledztwa przez oskarżoną D. G. (1): ***„Pan P., na pytanie po co nam taka droga maszyna powiedział, że jest druga firma zainteresowana kupnem w leasingu (...) W tej chwili, kiedy to było kupione, nie było żadnych środków w Centrum kapitałowym żeby zapłacić za tę maszynę. Z tego co widziałam w dokumentach***

nie był uruchomiony żaden przelew żeby zapłacić tę maszynę, a nic nie wiem o płaceniu przez Oddział Centrum żeby przelewać pieniądze na rzecz Urzędu Skarbowego. Ja takiej dyspozycji nie wydawałam. Z tego co widziałam w wyciągów, maszyna wtryskarka nie została zapłacona” (k. 23, t. 37). Oskarżona wyjaśniła także: „dokumenty o ich zwrocie z banku były przechowywane w segregatorze w siedzibie Oddziału w B.. Do tych dokumentów miałam dostęp ja oraz księgowy (...) R. P., gdy był w B.(...), miał dostęp do tych dokumentów (...) Zdarzało się, że R. P. dysponował dokumentami w lipcu lub sierpniu 2000r. daty dokładnie nie pamiętam R. P. przywiózł do B. fakturę od firmy (...) za wtryskarkę. Była to faktura na kwotę ok. 400.000 zł. Zgodnie z tą fakturą my byliśmy nabywcą tej wtryskarki. Zainteresowałam się tą fakturą, gdyż o ile pamiętam był to pierwszy numer faktury tej firmy a także, iż była w niej bardzo wysoka kwota. Z relacji P. wtryskarka miała służyć do wyrobu z tworzyw sztucznych i miała być przystosowana do pracy osób niewidomych. P. nie mówił mi gdzie ta maszyna fizycznie się znajduje. Z wypowiedzi P. wnioskowałam, iż płatność za tą maszynę nastąpi dopiero wtedy, gdy my tą maszynę sprzedamy do firmy leasingowej ,która następnie odda ją w leasing innej firmie” (k. 48, t. 37).

Zarówno wskazany fragment wyjaśnień oskarżonej D. G. (1), jak i wyjaśnienia oskarżonego R. P., powołane przez Sąd I instancji dowodzą, że oskarżona miała jednak instrumenty, aby ustalić, czy doszło do transakcji sprzedaży wtryskarki przez spółkę z o.o. Centrum (...), a także świadomość możliwości przestępczego działania R. P.. Według relacji tego ostatniego, oskarżona D. G. (1) „zajmowała się w firmie nadzorowaniem księgowości. Nie miała ona żadnego przygotowania do sprawowania funkcji prezesa zarządu. Umówili się, że to oskarżony będzie kierował firmą, a ona miała do niego pełne zaufanie. Jej rola miała polegać praktycznie na reprezentowaniu firmy zwłaszcza przed bankiem (...) Nie uczestniczyłam w negocjowaniu i ustalaniu warunków tej umowy, gdyż wszystko to czynił R. P.. R. twierdził, iż dzięki tej umowie nasza spółka miała zachować płynność finansową, sprzedawaliśmy jako firma faktury dla Banku i Bank je wykupywał i mieliśmy od razu pieniądze na koncie.” (s. 32 uzasadnienia wyroku – k. 23195, t. 139).

Oczywiste były także powody aprobowania przez oskarżoną D. G. (1) działań R. P., a także nie interesowania się bliżej jego działaniami, nawet jeśli oskarżona mogła przypuszczać, że mają charakter przestępczy. Powody te wyjaśniła sama oskarżona D. G. (1): „**Wierzyłam mu bezgranicznie** i to on zajmował się przygotowaniem tej transakcji (...) **Miałam do niego wielkie zaufanie, kochałam go, dawał mi on poczucie bezpieczeństwa, troszczył się o mnie i o moje dziecko. To spowodowało, iż mu zawierzyłam.** Spółka powstała w lutym 1997r., zaś ja w skład zarządu weszłam chyba w maju 1998r. (...) Podejmując pracę w Zarządzie Centrum ja kierowałam się tym, iż w tym czasie wyprowadziłam się od rodziców i mogłam zarobić więcej niż pielęgniarka, którą jestem z zawodu. Nie bez znaczenia były także stosunki uczuciowe, które łączyły mnie z R. P.. Wierzyłam R., iż on dobrze i pokieruje firmą i będzie działał legalnie. Sama nie mam przygotowania do prowadzenia tego typu działalności i nie byłabym w stanie samodzielnie prowadzić takiej firmy. W chwili zatrzymania byłam w samochodzie m-ki (...) Samochód ten jest moją własnością. Samochód ten został przez P. kupiony na terenie giełdy pod W.” (k. 49-50, t. 37 – podkreślenia Sądu Apel.).

Podsumowując wskazane uwagi należy stwierdzić, że działanie oskarżonej D. G. (1) nie może zostać ocenione jako obojętne prawnokarnie, gdyż świadomie naruszyła ona szereg ciężących na niej obowiązków, rezygnując z jakichkolwiek możliwości sprawdzenia prawidłowości transakcji przeprowadzonej w związku z rzekomym leasingowaniem wtryskarki. Należy przy tym mieć na uwadze, że oskarżona D. G. (1) nadzorowała księgowość w spółce z o.o. Centrum kapitałowe, reprezentowała spółkę przed bankiem, brała udział w zawieraniu umów leasingowych, co na pewno przekładało się na jej dobrą orientację w sprawach tej spółki. Z tych względów, wiedza oskarżonej, że spółka z o.o. Centrum (...) nie posiada pieniędzy na zakup wtryskarki, nabierała innego znaczenia potwierdzając, że świadome zaniechanie obowiązków czyniło jej zachowanie udzieleniem pomocy do przestępstwa.

Mając powyższe na uwadze, zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej D. G. (1) uznając ją, w ramach zarzutu z punktu V części wstępnej wyroku, za winną tego, że w okresie od czerwca 2000r. do dnia 14 listopada 2000r. w K. i K., woj. (...) oraz w innych miejscowościach na terenie kraju, jako prezes Zarządu Centrum (...) sp. z o.o. w K., Oddział w B., przewidując możliwość doprowadzenia Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, stanowiącym cenę sprzedaży na rzecz pokrzywdzonej spółki przedmiotu leasingu i na to się godząc, udzieliła pomocy R. P. w usiłowaniu wyłudzenia mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że zaakceptowała przygotowanie i przedłożenie dokumentów

potwierdzających fałszywe okoliczności, jakoby Centrum (...) sp. z o.o. w K. przysługiwało prawo własności wtryskarki (...), nr fabr. (...), stanowiącej przedmiot leasingu, mając świadomość sytuacji finansowej spółki i braku środków na zakup wskazanej wtryskarki oraz rezygnując ze sprawdzenia, czy transakcja rzeczywiście miała miejsce, a następnie zaakceptowała działanie tegoż R. P. bez umocowań prawnych, jako wiceprezesa Zarządu Centrum (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z L. S., jako prezesem Zarządu (...) sp. z o.o. w C., polegające na zbyciu wskazanej wtryskarki przez Centrum (...) sp. z o.o. w K. na rzecz Centrum (...) S.A. w W. jako leasingodawcy, przy czym Centrum (...) S.A. w W. miało z kolei zawrzeć umowę leasingu z (...) sp. z o.o. w C., jako leasingobiorcą, przy czym wymienieni R. P. i L. S., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłowali w ten sposób doprowadzić Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Za to przestępstwo, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 kk wymierzono oskarżonej D. G. (1) kary: 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych, zaś na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym na dzień 14 listopada 2000r., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej D. G. (1) kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 2 (dwóch) lat próby. Na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono oskarżonej D. G. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 14.11.2000r. do dnia 2.01.2001r. (50 dni), przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny oraz stwierdzając, że orzeczonej kary 100 (stu) stawek dziennych grzywny została wobec oskarżonej D. G. (1) w całości wykonana, zaś dalszy okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 3.01.2001r. do dnia 7.06.2001r. zaliczono oskarżonej D. G. (1) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, na wypadek zarządzenia jej wykonania.

co do apelacji obrońcy oskarżonej B. P. (1)

Nie były zasadne zarzuty podniesione w apelacji obrońcy oskarżonej B. P. (1), adw. A. M. (2), co do błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegającego na przyjęciu, że oskarżona B. P. (1) dopuściła się czynu opisanego w części wstępnej wyroku w formie zjawiskowej pomocnictwa, a także obrazy przepisów postępowania (art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.) poprzez oparcie rozstrzygnięcia jedynie na części okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej i ich ocenę w sposób przekraczający zasadę swobodnej oceny dowodów.

Na podstawie wyjaśnień oskarżonych: B. P. (1) (k. 7020-7023, 7025, t. 36; (...), 118) i M. P. (k. 2369-2373, 2393-2394, t. 12; 19086, t. 118), a także zeznań świadka W. R. (k. 23254v-23257, t. 138) oraz analizy faktur dokumentujących transakcje służące realizacji umowy leasingu wtryskarki: faktury VAT Nr (...) (k. 11, t. 1) i faktury VAT nr (...) (k. 2342, t. 12) Sąd Okręgowy we Wrocławiu prawidłowo ustalił, że L. S. w toku kolejnych transakcji doprowadził do rzekomego przejścia wtryskarki na własność spółki z o.o. Centrum (...) i sporządził on w tym celu fakturę VAT Nr (...) dokumentującą transakcję pomiędzy przedsiębiorstwem (...) a Centrum (...) sp. z o.o. z datą 24 maja 2000 roku, zgodnie z którą Centrum K. reprezentowane przez B.P. nabyło wtryskarkę za kwotę brutto 374.540 zł. Faktura ta została potwierdzona z ramienia spółki z o.o. Centrum (...) przez oskarżoną B. P. (1), a następnie w sierpniu 2000r. wystawiono fakturę VAT nr (...) obrazującą sprzedaż tożsamej maszyny z (...) do Centrum K. za kwotę 417.240, zł. W tym wypadku fakturę podpisała oskarżona M. P., a w imieniu spółki Centrum kapitałowe odebrał ją R. P..

Jak już wyżej wskazano, oczywiste było to, że spółka z o.o. Centrum (...) nie dysponowała środkami finansowymi pozwalającymi na zakup wskazanej wtryskarki. Sąd Okręgowy we Wrocławiu dość jasno wykazał przestępczą rolę oskarżonej B. P. (1) stwierdzając na stronie 73 uzasadnienia zaskarżonego wyroku: „Bezspornym jest to, że D. G. (3) umożliwiła R. P. działanie w imieniu i za Centrum (...) bez podstawy prawnej, zaś B. P. (1) potwierdziła fakturę VAT (...) obrazującą pozorną sprzedaż wtryskarki. Działania powyższe zdaniem Sądu mieszczą się w pojęciu „ułatwienia” innej osobie popełnienia czynu zabronionego. Dopuszczenie do działania za podmiot gospodarczy bez podstawy prawnej zwiększyło prawdopodobieństwo naruszenia dobra prawnego i ułatwiło R. P. nawiązanie kontaktów z firmą (...). Uwiarygodniło go to przy tym w oczach przedsiębiorstwa leasingowego i wpłynęło na traktowanie jego oświadczeń jako

oświadczeń podmiotu, którego w rzeczywistości nie miał prawa reprezentować. Bez wątplenia również potwierdzenie faktury VAT (...) stanowiło ułatwienie popełnienia czynu zabronionego. Faktura taka potwierdzona przez jej odbiorcę uwiarytelniała dokonanie transakcji w niej opisanej i była pomocna we wprowadzeniu w błąd firmy (...) co do rzeczywistych stosunków własnościowych dotyczących wtryskarki (...)” (k. 23516, t. 139).

Te ustalenia Sądu I instancji w pełni zasługują na akceptację. Mimo dość wysokiej pozycji w hierarchii firmy, oskarżona B. P. (1), o wykształceniu niepełnym średnim, nie tylko zatrudniona na stanowisku dyrektora handlowego spółki z o.o. Centrum (...) w K., lecz także prowadząca własną działalność gospodarczą ((...) w K.), a zatem mająca choćby minimum przygotowania zawodowego do wykonywania tego rodzaju czynności, całkowicie świadomie rezygnowała z jakiegokolwiek aktywności, która mogła zweryfikować działania męża, R. P., sprawdzić prawidłowość jego czynności, ustalić czy zdarzenia gospodarcze, na które się powoływał rzeczywiście miały miejsce, a także czy środki finansowe będące w posiadaniu firmy pozwalają na przedsięwzięcia realizowane rzekomo przez R. P.. Nie zadała sobie jakiegokolwiek trudu weryfikacji poczynań oskarżonego R. P. nawet przy świadomości trudnej sytuacji finansowej spółki z o.o. Centrum (...), niespłaceniem szeregu należności, a nadto mimo znanych jej trudności finansowych samego R. P., borykającego się z postępowaniami egzekucyjnymi prowadzonymi przez komorników (wyjaśnienia oskarżonej B. P. – k. 17-21, t. 36). Co więcej, oskarżona B. P. (1) miała świadomość braku środków finansowych w spółce z o.o. Centrum (...) na zakup wtryskarki, która miała być przedmiotem leasingu. Świadczą o tym wyjaśnienia złożone podczas śledztwa przez oskarżoną B. P. (1): **„Dramat zaczął się kiedy przyszedł termin płatność od firm pana S.. Minął, a pieniądze nie wpłynęły. Mąż próbował usilnie skontaktować się ze S., ale był on zupełnie nieuchwytny o żadnej porze dnia. Ponieważ była to duża kwota ok. 160.000 zł, odpowiedzialność zapłaty za te faktury spadła na nas. (...) Pan S. poinformował męża listownie, że nie jest w stanie spłacić swoich zobowiązań wobec Centrum, ale rozliczenie może nastąpić na drodze leasingu. Tzn. S., jak wynikało z tego co powiedział mi mąż, miał do Centrum sprzedać wtryskarkę, która była własnością jednej z jego firm, nie pamiętam nazwy tej firmy, potem inna z jego firm odkupi to od nas z tym, że za pośrednictwem leasingu. Miała tego leasingu udzielać jakaś firma leasingowa, taką firmę miał znaleźć mąż. Mąż na to przystał, widział w tym możliwość odzyskania pieniędzy dla Centrum. Centrum kapitałowe otrzymałoby pieniądze z leasingu (...) W Centrum niektóre faktury mąż wysyłał od razu do B. bądź woził przy sobie. Główna księgowość znajduje się tam i tam muszą się znaleźć wszystkie faktury. Potwierdzam dużo faktur, w tym być może była i ta zakupu wtryskarki (...) S. do chwili obecnej nie zapłacił za żadną fakturę pomimo, że kilka razy deklarował się, że już dostał kredyt i będzie płacił. Wręcz używał sformułowania, że pieniądze już poszły”** (k. 19-20, t. 36 – podkreślenia Sądu Apel.).

Podsumowując wskazane uwagi należy stwierdzić, że działanie oskarżonej B. P. (1) nie może zostać ocenione jako obojętne prawnokarnie, gdyż świadomie naruszyła ona szereg ciężących na niej obowiązków, rezygnując z jakichkolwiek możliwości sprawdzenia prawidłowości transakcji przeprowadzonej w związku z rzekomym leasingowaniem wtryskarki. Należy przy tym mieć na uwadze, że oskarżona B. P. (1), jako osoba podpisująca faktury w imieniu spółki, a zatem reprezentująca ją na zewnątrz, miała dobrą orientację w sprawach tej spółki i jej sytuacji finansowej. Z tych względów, wiedza oskarżonej, że spółka z o.o. Centrum (...) nie posiada pieniędzy na zakup wtryskarki, a także że umowa leasingu ma być wykorzystania do takiej transakcji leasingowej wtryskarki, która mimo braku środków po stronie L. S. i spółki z o.o. Centrum (...) w K. oraz pozwole na spłatę zobowiązań wobec tej ostatniej spółki przez L. S., nabierała innego znaczenia potwierdzając, że świadome zaniechanie obowiązków czyniło jej zachowanie udzieleniem pomocy do przestępstwa.

Mając powyższe na uwadze, zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonej B. P. (1) uznając ją, w ramach zarzutu z punktu VI części wstępnej wyroku, za winną tego, że w dniu 24 maja 2000r. w K. i K., woj. (...), jako dyrektor handlowy Centrum (...) sp. z o.o. w K., przewidując możliwość doprowadzenia Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, stanowiącym cenę sprzedaży na rzecz pokrzywdzonej spółki przedmiotu leasingu i na to się godząc, udzieliła pomocy R. P. w usiłowaniu wyłudzenia mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że potwierdziła fakturę VAT nr (...) dotyczącą fikcyjnego zakupu

wtryskarki (...), stanowiącej przedmiot leasingu, czym umożliwiła przedłożenie dokumentów potwierdzających fałszywe okoliczności, jakoby Centrum (...) sp. z o.o. w K. przysługiwało prawo własności wtryskarki (...), nr fabr. (...), stanowiącej przedmiot leasingu, mając świadomość sytuacji finansowej spółki i braku środków na zakup wskazanej wtryskarki oraz rezygnując ze sprawdzenia, czy transakcja rzeczywiście miała miejsce, a następnie zaakceptowała działanie tegoż R. P. bez umocowań prawnych, jako wiceprezesa Zarządu Centrum (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z L. S., jako prezesem Zarządu (...) sp. z o.o. w C., polegające na zbyciu wskazanej wtryskarki przez Centrum (...) sp. z o.o. w K. na rzecz Centrum (...) S.A. w W. jako leasingodawcy, natomiast Centrum (...) S.A. w W. miało z kolei zawrzeć umowę leasingu z (...) sp. z o.o. w C., jako leasingobiorcą, przy czym wymienieni R. P. i L. S., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłowali w ten sposób doprowadzić Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Za to przestępstwo, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 kk wymierzono oskarżonej B. P. (1) kary: 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym na dzień 24 maja 2000r., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej B. P. (1) kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 2 (dwóch) lat próby. Na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono oskarżonej B. P. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 14.11.2000r. do dnia 16.11.2000r., przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny.

co do apelacji obrońców oskarżonego J. S. (1)

Nie zasługiwały na uwzględnienie apelacje wniesione przez obrońców oskarżonego J. S. (1), gdyż zaskarżony wyrok nie był dotknięty uchybieniami przedstawionymi przez obrońców, a materiał dowodowy został oceniony prawidłowo przez Sąd I instancji i świadczył o współsprawstwie oskarżonego J. S. (1) w świetle przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., przypisanego mu w punkcie VIII części rozstrzygającej tegoż wyroku.

W całości należało podzielić w tym zakresie argumentację i analizę dowodów przedstawioną w kasacji Prokuratora Okręgowego w Krakowie, słusznej i przekonującej. Wbrew twierdzeniom obrońców tego oskarżonego, rola oskarżonego J. S. (1), jako prezesa zarządu spółki J. (podobnie jak spółek (...) oraz E.), była aktywna i w żadnym wypadku nie ograniczała się do wykonywania poleceń L. S..

Oskarżony J. S. (1) dysponował pełną wiedzą na temat sytuacji i transakcji spółki z o.o. (...), o czym przekonywały jego czynności podejmowane w związku działalnością spółki. Bezdyskusyjne jest to, że oskarżony J. S. (1) osobiście zarejestrował podmiot gospodarczy Przedsiębiorstwo - (...) - Handlowo – Usługowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. przy ul. (...), a umowę jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zawarł w dniu 17 lipca 1998r. Na mocy tej właśnie umowy, oskarżony J. S. (1) został prezesem zarządu spółki, którą to funkcję (mimo formalnego zakończenia prezesury) sprawował również po 31 marca 1999r., o czym świadczą nie tylko wpis w rejestrze (...), lecz także przedłożone przez niego, do jednej z umów leasingu operacyjnego, deklaracje dla podatku od towarów i usług, opatrzone pieczęciami „Prezes Zarządu J. S. (1)” i podpisane przez J. S. (1) z datami 25.05.1999r. oraz 23.04.1999r. (k. 788, 789, t. 4). Ponadto, podpisując umowę najmu w imieniu spółki (...) w dniu 1 lipca 1999 r. oraz protokół zdawczo – odbiorczy (k. 14138-14152, t. 86), oskarżony J. S. (1) nadal podpisywał się w obrębie pieczęci prezesa zarządu.

Jak słusznie podnosił prokurator, o aktywności oskarżonego J. S. (1) w (...) spółki (...), a także reprezentowaniu jej przez niego, jako prezesa zarządu, świadczyła także okoliczność, że dniu 20 lipca 1999r. w imieniu (...) sp. z o.o. oskarżony J. S. (1) zawarł z (...) Funduszem (...) umowę leasingu operacyjnego dewizowego nr (...) (k. 774-790, t. 4), przedkładając do umowy postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej z dnia 10 sierpnia 1998r., z którego wynikało, że pełni funkcję prezesa zarządu oraz kartę wzorów podpisów z banku (...) S.A., w której przy nazwisku oskarżonego J. S. (1) figurowała nazwa funkcji „prezes zarządu”. We wniosku o zawarcie umowy

leasingu operacyjnego z dnia 20 lipca 1999r. J. S. (1) wskazał, że reprezentuje spółkę z o.o. (...). Do umowy leasingu operacyjnego J. S. (1) przedłożył również, podpisane przez siebie z datami 25.05.1999r. oraz 23.04.1999r., deklaracje dla podatku od towarów i usług, opatrzone pieczęcią „Prezes Zarządu J. S. (1)” (k. 788, 789, t. 4). Do zawartej przez niego kolejnej umowy leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 06.05.1999 r. również przedłożył wyciąg z Rejestru Handlowego Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy Rejestrowy, w którym figurował jako prezes zarządu (...) sp. o.o. oraz ponownie kartę wzorów podpisów, z której wynikało, że jest prezesem zarządu spółki z o.o. (...) (k. 791-802, t. 4).

Prokurator Okręgowy w Krakowie słusznie dowodził, że istotną rolę w spółce potwierdzało to, że w dniu 28 października 1998r. oskarżony J. S. (1) zawarł, w imieniu i na rzecz spółki z o.o. (...), umowę rachunku bankowego nr (...) - (...) - (...) - (...) w banku (...) / W. (k. 2477-2486, t. 13), na który wspólnie z L. S. przyjął pieniądze w łącznej kwocie 13.035.897,16 złotych. Następnie oskarżony J. S. (1) dokonywał systematycznych wypłat z rachunku spółki (...) w znacznych kwotach w okresie od 1.07.1999r. do 17.11.2000r., a zatem także po okresie kiedy formalnie miał już nie pełnić funkcji prezesa zarządu spółki (k. 2449-2470, t. 13), w tym na podstawie czeków wypłat kwoty 318.000 złotych (k. 21480v, t. 130). Mając dostęp do rachunku (...) spółki (...), oskarżony J. S. (1) musiał mieć zatem wiedzę o fikcyjnych transakcjach zarządzanej przez siebie spółki z innymi podmiotami, w tym z Spółdzielnią (...). Co więcej, przeprowadzona kontrola skarbowa wykazała, że faktury zakupów spółki z o.o. (...) nie dokumentują faktycznego obrotu ze Spółdzielnią (...), co jasno potwierdzało, że były to czynności pozorne i w rzeczywistości nie miały miejsca (k. 21480-21484, t. 130).

Nie były to jedyne fikcyjne transakcje ujawnione podczas kontroli skarbowej (k. 21472-21509, t. 130). Już sam fakt powierzenia oskarżonemu dostępu do konta bankowego spółki oskarżonemu J. S. (1), za zgodą i wiedzą ojca, L. S., dowodził nie tylko bezgranicznego zaufania ojca do niego, lecz także tego, że mając nieograniczony dostęp do rachunku spółki, oskarżony J. S. (1) musiał mieć świadomość również licznych fikcyjnych transakcji pomiędzy spółkami (...) i (...) W. R., których pozorność również stwierdzono w toku kontroli Urzędu Kontroli Skarbowej (k. 21480-21481, t. 130). Właśnie oskarżony W. R. opisał rzeczywistą rolę oskarżonego J. S. (1) i jego ojca: „wszystkie faktury, które podbijałem jako firma (...) były wcześniej przygotowane. Faktury już wypisane dawał mi prezes S. lub jego syn. Były też faktury in blanco, tzn. ja jedynie składałem na takich fakturach podpis i obijałem pieczęć firmową” (k. 8283v, t. 45). Okoliczności pełnego współdziałania oskarżonego J. S. (1) z L. S. potwierdziły kolejne wyjaśnienia W. R.: „przyszło coś do płacenia do P. Banku. Brat mój Z. zaniósł to J. S. (1). Zaniósł to, bo to jest syn prezesa. J. powiedział, że wszystko jest załatwione, że to jakieś nieporozumienie. J. był na co dzień bez przerwy z ojcem, razem mieszkają, sądzę, że posiada informacje, jaki jest stan prowadzonych przez L. S. działalności gospodarczych”.

Jak słusznie podnosił w kasacji Prokurator Okręgowy w Krakowie, o wiedzy oskarżonego J. S. (1) na temat przedsięwzięć pozornych przedsięwzięć gospodarczych L. S. oraz aktywności oskarżonego J. S. (1) w tych przedsięwzięciach świadczyły także inne okoliczności. J. S. (1) był członkiem założycielem zarejestrowanego w dniu 15 września 1998r. Stowarzyszenia (...), które pomagał zakładać (k. 7373, t. 40). W dniu 30 marca 1999 roku J. S. (1) zbył 100 udziałów spółki (...) na rzecz stowarzyszenia (...) reprezentowanego przez M. P. i J. S. (2). O jego wiedzy na temat sytuacji majątkowej spółki (...) świadczyły również wyjaśnienia M. P. z dnia 22 sierpnia 2001r., której oskarżony J. S. (1) towarzyszył w wizycie w banku, mającej na celu sprawdzenie stanu rachunku (...), na którym były tylko „grosze” (k. 2393, t. 12).

Prokurator Okręgowy w Krakowie słusznie podnosił, że z zeznań świadka Z. M. (k. 14108-141090, t. 86) wynikało, iż umowa najmu pomieszczeń dla spółki (...) w dniu 1 lipca 1999r. została podpisana przez oskarżonego J. S. (1), jako prezesa zarządu tej spółki (k. 14127-14130, t. 86), który podpisywał również umowy najmu pomieszczeń w imieniu spółki (...) (k. 14138-14141, t. 86), przy czym świadek Z. M. miał w związku tymi czynnościami osobisty kontakt z J. S. (1). Następnie, wobec zaistnienia zaległości płatniczych w regulowaniu czynszu najmu przez spółki (...), (...), E. - (...) oraz wypowiedzenia umów najmu (...), to właśnie oskarżony J. S. (1) przybył do świadka i zapewniał o tym, że będzie spłacał zobowiązania tych spółek. Powyższe potwierdza protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 21.02.2001r., w którym J. S. (1) potwierdził obiór zestawienia należności spółek (...), (...), R.-system oraz E.-reh.

Kolejną okolicznością, wskazaną w kasacji przez prokuratora, która w zestawieniu z innymi świadczy o pełnej wiedzy J. S. (1) na temat działalności spółki z o.o. (...) są jego wyjaśnienia, w których podał: "W czasie, kiedy ja byłem prezesem zarządu, spółka zdaje się nie zatrudniała żadnego pracownika. W tym czasie miała siedzibę przy ul. (...) we W.. Było to mieszkanie. Całe mieszkanie było przystosowane na biuro. Ja sam tam wszystko obsługiwałem". J. S. (1) wyjaśnił nadto, iż codziennie bywał w kolejnej siedzibie spółki (...) przy ul. (...) we W. (k. 7370-7371, t. 40).

W tych właśnie okolicznościach, w dniu 21 czerwca 1999 r. w imieniu spółki (...) oskarżony J. S. (1) podpisał zamówienie na folię trójwarstwową pęcherzykową w dostawach od lipca 1999r., miesięcznie 200-300 wałków, do końca roku. Zabezpieczenia płatności dokonano wekslem in blanco i deklaracją wekslową, które również podpisał oskarżony J. S. (1) wiedząc, że spółka (...) nie miała możliwości wywiązania się ze zobowiązań, co wynika w szczególności z protokołu kontroli skarbowej (t. 22), jak również z opinii biegłej z zakresu księgowości i rachunkowości B. L. (k. 21472-21509, t. 130). Jako przykład okoliczności obrazującej sytuację majątkową tej spółki można wskazać ustalenie, że wartość majątku trwałego spółki z o.o. (...) na dzień 31.12.1999r. wynosiła 2.770 złotych, zaś w 1998r. spółka nie posiadała żadnego majątku trwałego (k. 21494, t. 130).

W toku przesłuchania w dniu 28.08.2001 r. J. S. (1) odmówił odpowiedzi na pytanie o sytuację finansową spółki (...) w chwili składania zamówienia na folię pęcherzykową z (...) B. (k. 7370, t. 40).

W czasie opisanej wyżej działalności, oskarżony J. S. (1) był studentem ostatniego roku Politechniki (...) (k. 2393, t. 12). Oskarżony J. S. (1) był również faktycznie i aktywnie działającym prezesem zarządu spółki z o.o. „ (...)”, powołanej umową z dnia 0.09.1999r. oraz spółki (...), o czym świadczy między innymi fakt, że zatrudniał osoby w spółkach (...) oraz E. (k. 49-50, t. 40), podpisał pismo do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także porozumienia z reprezentantami Stowarzyszenia (...) (k. 2303-2306, t. 12).

Jeżeli się porównuje zachowanie oskarżonego J. S. (1) na tle pozostałych oskarżonych występujących w niniejszej sprawie, to zdecydowanie wyróżnia się jego aktywność i zaufanie ze strony L. S. do syna. Wskazywały na to wielokrotne działania oskarżonego J. S. (1) w działalności przestępczej podmiotów zakładanych i nadzorowanych przez L. S., a także bezgraniczne zaufanie L. S. do jego działań i przede wszystkim do dyskrekcji syna. Świadczyło to, w przeciwieństwie do działań oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P., że rola oskarżonego J. S. (1) w przestępczym procederze była dużo istotniejsza i nie ograniczała się do „ułatwienia przestępstw”, lecz aktywnego współdziałania w nich, ze świadomością rodzaju i skali przestępczej działalności. Przekonywało to o prawidłowości zakwalifikowania jego zachowania jako współsprawstwa w przestępstwie oszustwa, a nie jedynie pomocnictwa.

Całokształt wyżej opisanych okoliczności przedmiotowych implikuje konieczność przyjęcia, iż J. S. (1) miał świadomość konieczności doprowadzenia spółki (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem oraz podjął decyzję realizacji wyobrazonego celu w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, nie uwzględniono apelacji wniesionych na korzyść oskarżonego J. S. (1) i zaskarżony wyrok w stosunku do niego utrzymano w mocy.

co do apelacji obrońców oskarżonej M. P.

Nie zasługiwały na uwzględnienie apelacje wniesione przez obrońców oskarżonej M. P., gdyż zaskarżony wyrok nie był dotknięty uchybieniami przedstawionymi przez obrońców, a materiał dowodowy został oceniony prawidłowo przez Sąd I instancji i świadczył o przestępczym działaniu oskarżonej w świetle obu przypisanych jej zaskarżonym wyrokiem przestępstw, z tym, że ostatecznie należało zakwalifikować działanie oskarżonej jako pomocnictwo do przypisanych przestępstw.

W całości należało podzielić w tym zakresie argumentację i analizę dowodów przedstawioną w kasacji Prokuratora Okręgowego w Krakowie, słusznej i przekonującej.

W odniesieniu do przypisanego oskarżonej M. P. przestępstwa, polegającego na tym, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wystawiła niezgodną z rzeczywistością fakturę VAT na zakup wtryskarki o wartości 417.240 zł., czym udzieliła pomocy L. S. i R. P. do usiłowania doprowadzenia spółki (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 280.600 zł, to należy zwrócić uwagę na te wyjaśnienia L. S., z których wynikała autonomiczna rola M. P., jako prezesa (...): " Firmę (...) z W. reprezentowała prezes zarządu pani P., nie pamiętam imienia. Jej Centrum (...) nie zapłaciło, wobec czego ona też nie zapłaciła za maszynę" (k. 3207, t. 16). Powinno to zostać dostrzeżone zwłaszcza w kontekście wyjaśnień L. S. złożonych na rozprawie w dniu 30 listopada 2015r., w których wskazał on, że współdziałał z M. P. także w celu nabycia krzesel, co obejmował kolejny postawiony oskarżonej zarzut.

Jak słusznie podniósł Prokurator Okręgowy w Krakowie w kasacji, z dowodów ujawnionych w toku rozprawy głównej wynikało, że oskarżona M. P. orientowała się w działalności L. S.. Oskarżona M. P., szwagierka L. S., na co dzień mieszkała wspólnie z nim, była wiceprezesem założonego przez (...) Stowarzyszenia (...) oraz podpisywała umowy w imieniu tego stowarzyszenia (k. 8082, 8085, t. 44). Następnie, z inicjatywy L. S. została prezesem spółki (...), w imieniu której podpisywała faktury, w tym w dniu 14 sierpnia 2000r. wystawiła zawierającą nieprawdziwe dane fakturę VAT nr (...) na zakup wtryskarki (...) o wartości brutto 417.240 złotych i umowy najmu ((...)- (...), t. 86) oraz inne dokumenty (k. 2368-2374, t. 12).

Oskarżona M. P. wiedziała także, jaki jest stan finansów spółki, co wynika między innymi z jej wyjaśnień, zgodnie z którymi w towarzystwie (...) dokonała sprawdzenia stanu rachunku bankowego (k. 2393, t. 12). Sprawdzenia tego dokonała z zamiarem uregulowania zobowiązań wobec Zakładów (...) S.A. w R., co niezbieżnie wskazuje, że jednak była zorientowana w sprawach spółki i w jakimś stopniu poczuwała się do roli jej prezesa.

Nawet jeżeli uznać w ślad za wyjaśnieniami oskarżonej, że miała pełne zaufanie do L. S. i polegała na jego działaniach, nie interesując się szczegółowo działaniami i transakcjami w imieniu spółek, to jednak takie zachowanie wskazywało, że oskarżona M. P. dopuszczała jednak możliwość nierzetelnych (niezgodnych z prawem) działań L. S. i na to się godziła. Mając bowiem pełne możliwości wglądu do dokumentów spółek, świadomie z tego rezygnowała, ignorując w tym zakresie, wynikające z przepisów o spółkach prawa handlowego, obowiązki dla osoby zajmującej stanowisko w spółkach prawa handlowego.

Stopień wykształcenia i doświadczenia życiowego oskarżonej M. P. dowodził, że nie była ona osobą bezradną, nieporadną i nieprzygotowaną do prawidłowego wykonywaniu funkcji prezesa zarządu spółki. Oskarżona M. P. posiada bowiem wykształcenie wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa, miała dostęp do dokumentów związanych ze sprzedażą i nabyciem wtryskarki, o czym wyjaśniła w dniu 10 lipca 2001r. (k. 2368-2374, t. 12). Wyraziła zgodę na objęcie funkcji prezesa spółki, biorąc na siebie tym samym obowiązek prowadzenia spraw spółki.

Słusznie autor kasacji powołał się na stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrażonego w wyroku z dnia 8 grudnia 1999r. sygn. I ACa – 661/99: „Kto podpisuje dokument umowy bez uprzedniego zapoznania się z jego treścią, składa oświadczenie woli odpowiadające treści dokumentu. Dotyczy to zarówno sytuacji, w której składający podpis nie ma żadnego wyobrażenia o treści dokumentu, jak i sytuacji, w której jego wyobrażenie o treści dokumentu jest niezgodne z rzeczywistą treścią dokumentu." ((...) 2004/3-4/107).

Uwzględniając powyższe uwagi, zmieniono zaskarżony wyrok w odniesieniu do oskarżonej M. P.:

a) uznając ją, w ramach zarzutu z punktu VIII części wstępnej wyroku, za winną tego, że w okresie od dnia 6 września 2000r. do dnia 14 listopada 2000r. we W., woj. (...) oraz w R., woj. (...), jako prezes Zarządu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o., przewidując możliwość doprowadzenia Zakładów (...) S.A. w R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wartości 110.285,56 złotych i na to się godząc, udzieliła pomocy L. S. w wyłudzeniu mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że rezygnując z ustalenia sytuacji finansowej spółki i możliwości sfinansowania transakcji, zawarła w dniu 6 września 2000r. w R. umowę o współpracy dotyczącej handlu wyrobami Zakładów (...) S.A. w R., w oparciu o którą wydawano towar, czym umożliwiła temuż L. S. wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej spółki co do możliwości płatniczych Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. i zamiaru uregulowania należności za pobrany towar, a także umożliwiła

doprowadzenie Zakładów (...) S.A. w R. przez L. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci mebli giętych i innego asortymentu o łącznej wartości 110.285,56 złotych, tj. przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzono jej kary: 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

b) uznając ją, w ramach zarzutu z punktu IX części wstępnej wyroku, za winną tego, że w okresie od dnia 7 sierpnia 2000r. do dnia 27 października 2000r. we W., woj. (...) oraz w K. i K., woj. (...), jako prezes zarządu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. i osoba upoważniona do wystawiania dokumentów, przewidując możliwość doprowadzenia Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, stanowiącym cenę sprzedaży na rzecz pokrzywdzonej spółki przedmiotu leasingu i na to się godząc, udzieliła pomocy L. S. w usiłowaniu wyłudzenia mienia na szkodę wskazanej spółki w ten sposób, że w dniu 14 sierpnia 2000r. wystawiła zawierającą nieprawdziwe dane fakturę VAT nr (...) na zakup wtryskarki (...) o wartości brutto 417.240 złotych, mając świadomość sytuacji finansowej spółki i braku środków na zakup wskazanej wtryskarki oraz rezygnując ze sprawdzenia, czy transakcja rzeczywiście miała miejsce, a następnie zaakceptowała działanie L. S., jako prezesa Zarządu (...) sp. z o.o. w C., wspólnie i w porozumieniu z R. P., jako wiceprezesem Zarządu Centrum (...) sp. z o.o., polegające na zbyciu wskazanej wtryskarki przez Centrum (...) sp. z o.o. w K. na rzecz Centrum (...) S.A. w W. jako leasingodawcy, natomiast Centrum (...) S.A. w W. miało z kolei zawrzeć umowę leasingu z (...) sp. z o.o. w C., jako leasingobiorcą, przy czym wymienieni R. P. i L. S., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłowali w ten sposób doprowadzić Centrum (...) S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 280.600 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez Policję, tj. przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzono jej kary 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych.

Prawidłowe były zarzuty obrońcy oskarżonej, adw. B. G. o obrazie przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k. poprzez błędne zastosowanie i wymierzenie kary łącznej grzywny w wymiarze przekraczającym sumę orzeczonych kar jednostkowych, tj. poprzez wymierzenie w punkcie XI części rozstrzygającej wyroku kary łącznej grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 40 zł każda, podczas gdy kary grzywny w punktach IX i X wymierzone zostały po 100 stawek dziennych po 40 zł, a także naruszenia prawa procesowego mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 443 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia surowszego w stosunku do oskarżonej M. P. niż zawarte w uchylonym wyroku, przy jednoczesnym braku uwzględnionej skargi na niekorzyść oskarżonej w tym zakresie.

Uchybienia te zostały usunięte przez Sąd odwoławczy, a mianowicie zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączono kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone oskarżonej M. P. i orzeczono wobec niej kary łączne 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym na dzień 14 listopada 2000r., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej M. P. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby.

Nie były natomiast trafne dalsze zarzuty niektórych obrońców, w tym rażącej niewspółmierności orzeczonych kar jednostkowych i kary łącznej, a także obrazy przepisów postępowania karnego (art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k.), wyrażającej się w nieuprawnionym oddaleniu wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka M. M. (1), na okoliczność związaną z przechowywaniem krzeseł, objętych dostawą z Zakładów (...) S.A.

Po pierwsze, całkowicie bezzasadne było powoływanie na świadka proboszcza parafii rzymskokatolickiej M. M. (1) (a nie M., jak we wniosku), skoro to nie jemu organy procesowe przekazały na przechowanie meble znalezione w trakcie czynności śledczych. Jak wynika z protokołu przeszukania pomieszczeń przy ul. (...) we W. w dniu 10 lipca 2001r., ujawniono 76 krzeseł produkcji F. z R. (k. 149-155, t. 48; 3-9, t. 86), po czym policjanci oddali je na przechowanie nie M. M. (3), lecz jednemu z pracowników spółki – (...) (k. 156-157, t. 48; 10-11, t. 86).

Po wtóre, ujawnienie mebli wyłudzonych Zakładów (...) S.A. (76 krzeseł) wcale nie przesądza o braku znamion przestępstwa w zachowaniach oskarżonej M. P., które zostały jej przypisane. Przekazanie mebli, a następnie niezapłacenie należności za nie było bowiem oczywiste, natomiast kwestią organów procesowych było rozstrzygnięcie, czy osoby biorące udział we wspomnianej transakcji miały świadomość i wolę niemożności wykonania zobowiązań wobec Zakładów (...) S.A.

V. W kontekście przestępstw przypisanych oskarżonym: D. G. (1), B. P. (1) i M. P., jako osobom udzielającym pomocy bezpośrednim sprawcom i ułatwiającym swoim zachowaniem popełnienie przestępstwa, warto odwołać się do słusznych stanowisk wyrażonych w orzecznictwie w podobnych sprawach. Wskazywano w tych orzeczeniach, że na osobach pełniących funkcje prezesów zarządów spółek obowiązek taki należy wywodzić z art. 201 § 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934r. – Kodeks handlowy (Dz.U. z 1934r. Nr 57, poz. 502 z późniejszymi zmianami), obowiązującego w czasie przestępstw przepisanych oskarżonym, nakładającego na członków zarządu spółki obowiązek prowadzenia spraw spółki. W orzeczeniach tych wskazywano, że bierna postawa członka zarządu nie tylko nie pozwala na uwolnienie się przez oskarżonych od odpowiedzialności, ale wręcz przeciwnie uniemożliwia wykazanie przesłanek uwalniających od odpowiedzialności (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 9.03.2017r., sygn. II AKa – 15/17, Lex nr 2278263, a także wyrok SN z 6.07.2011r., sygn. II UK – 352/10, LEX nr 989129). Z kolei, w wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 lipca 2013r. sygn. III AUa - 2181/12 słusznie wskazano, że: „Osoba, która (bez przymusu, groźby lub podstęp) wyraziła zgodę na powołanie do zarządu spółki ze świadomością, że pełnić będzie jedynie rolę "figuranta", a następnie godziła się na taki stan rzeczy, w pełni ponosi ryzyko działalności tej spółki i odpowiedzialność za nietrafne przedsięwzięcia gospodarcze czy też wręcz działania na szkodę spółki osób dopuszczonych za jej zgodą do faktycznego zarządzania spółką. W rezultacie zatem świadome i dobrowolne oddanie faktycznego zarządzania spółką osobie spoza zarządu nie zwalnia członka zarządu ani z jego obowiązków wynikających z pełnienia funkcji w tym organie, ani od odpowiedzialności za ich niedopełnienie. Jednym z takich obowiązków jest monitorowanie zadłużenia spółki pozwalające na zgłoszenie w odpowiednim czasie wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania układowego, co z kolei uwalnia go od odpowiedzialności za zaległości składkowe. Zatem w takim przypadku niezgłoszenie we właściwym czasie stosownego wniosku jest wynikiem zawinionego zaniechania obowiązków członka zarządu.” (Lex nr 1403672).

Uwzględniając, zgodnie z przepisem art. 5 § 2 k.p.k. wszelkie niedające się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P., materiał dowodowy w sposób pewny pozwolił na przypisanie im działania w formie zjawiskowej pomocnictwa w rozumieniu art. 18 § 3 k.k., a nie współsprawstwa w rozumieniu art. 18 § 1 k.k.

Odnosząc się do różnic pomiędzy „współsprawstwem” a „pomocnictwem”, należy stwierdzić, że zarówno z punktu widzenia teorii formalno-objektywnej, jak i teorii materialno-objektywnej współsprawstwa, brak było dostatecznych przesłanek, aby uznać oskarżone: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. za współsprawczyń zarzuconych przestępstw z art. 286 § 1 k.k., także w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Według teorii formalno-objektywnej, przyjęcie współsprawstwa wymagałoby wypełnienia przez każdego ze współdziałających chociażby części znamion czasownikowych danego typu czynu zabronionego (por. W. Wolter – Nauka o przestępstwie, Warszawa 1973, s. 296 – 297; a także P. Kardas – Teoretyczne podstawy odpowiedzialności karnej za przestępne współdziałanie, Kraków 2001, s. 456 i n.; A. Liszewska – Współdziałanie przestępne w polskim prawie karnym. Analiza dogmatyczna, Łódź 2004, s. 48 i n.; R. Dębski: O teoretycznych podstawach regulacji współdziałania przestępnego w kodeksie karnym z 1979 r., Studia Prawno-Ekonomiczne 1998, t. LVII, s. 123 i n.; Ł. Pohl – Pomocnictwo a inne zjawiskowe formy czynu zabronionego (kryteria różnicujące) – Prokuratura i Prawo 2001, nr 6, s. 27 i n; P. Palka – Glosa do postanowienia SN z dnia 20 kwietnia 2004r., sygn. V KK 351/03, Przegląd Sądowy 2005, nr 7-8, s. 259 i n.).

Z tego punktu widzenia, czynności wykonywane przez oskarżone: D. G. (1), B. P. (1) i M. P., jakkolwiek służące popełnieniu oszustw i w sposób istotny ułatwiające je, także w fazie organizacji, nie polegały jednak na wypełnieniu przez nich chociażby części znamion czasownikowych danego typu czynu zabronionego.

Według teorii materialno-objektywnej, za współsprawstwo należałoby uznać oparte na porozumieniu wspólne wykonanie czynu zabronionego, charakteryzujące się odegraniem istotnej roli w procesie realizacji ustawowych znamion czynu zabronionego po stronie każdego ze współników. Na podstawie tej koncepcji współsprawcą będzie zarówno osoba, która w porozumieniu z inną realizuje całość lub część znamion czynu zabronionego, jak i taka osoba, która wprawdzie nie wykonuje czynności odpowiadającej znamieniu czasownikowemu danego czynu zabronionego, ale której zachowanie się - uzgodnione ze współnikiem - stanowi istotny wkład w realizację wspólnego przestępczego zamachu (A. Wąsek – Kodeks karny, Komentarz, tom I, s. 248 – 251; tegoż: Współsprawstwo w polskim kodeksie karnym, Warszawa 1977, s.117; także postanowienie SN z dnia 1 marca 2005r., sygn. III KK – 208/04 – OSNKW 2005, z. 7 – 8, poz. 62).

Także w postanowieniu z dnia 20 kwietnia 2004r. sygn. V KK 351/03 Sąd Najwyższy, analizując zawarte w art. 18 § 1 k.k. znamię współsprawstwa, jakim jest „wspólne i w porozumieniu wykonywanie czynu zabronionego”, stwierdził, że znamię to realizuje także ten współdziałający, który nie biorąc osobiście udziału w czynności sprawczej tego czynu, swoim zachowaniem zapewnia realizację uzgodnionego z tą osobą wspólnego przestępczego zamachu. Wkład w realizację znamienia skutkowego (zabijania) w ramach przyjętego między sprawcami działającymi w porozumieniu podziału ról musi być jednak na tyle istotny, by można było przyjąć, że umożliwił on, a nie tylko ułatwił wykonanie wspólnego zamiaru pozbawienia życia (OSNKW 2004, z. 5, poz. 53).

Ujęcie współsprawstwa, jako „wspólnego i w porozumieniu wykonania czynu zabronionego”, niezależnie od tego, jaką teorię współsprawstwa przyjmie się za właściwą, zakłada, że czynności podejmowane przez każdego ze współdziałającego muszą łączyć się czasowo z wypełnieniem znamion typu czynu zabronionego (in concreto aktem zabijania). Współsprawstwo obejmuje tylko zachowania przejawiające się uczestnictwem w realizacji przestępstwa, w chwili jego wykonywania i nie obejmuje zachowań ułatwiających lub umożliwiających jego dokonanie, podejmowanych przed lub po realizacji znamion wspólnego czynu. Są to zachowania właściwe dla współdziałającego, w formie pomocnictwa.

Czynności podejmowane przez współsprawców w chwili „wspólnego wykonywania czynu” muszą rzeczywiście stanowić o współwykonywaniu czynu, a nie jedynie o ułatwieniu wykonania czynu przez innego współdziałającego. W odniesieniu do przestępstw materialnych, jakim jest zbrodnia zabójstwa, powiązanie między czynem, a powstałym skutkiem, jest koniecznym znamieniem typu takiego czynu zabronionego, co oznacza, że w przypadku współsprawstwa stwierdzenie przesłanek obiektywnego przypisania takiego skutku musi być wykazane w stosunku do każdego współsprawcy. Nie każde współdziałanie w popełnieniu przestępstwa musi oznaczać współsprawstwo. Taką formą jest też przewidziane w art. 18 § 3 k.k. pomocnictwo, kryminalizujące zachowania ułatwiające innej osobie popełnienie przestępstwa, jakie w niektórych z cytowanych wypowiedzi Sądu Najwyższego w sposób nieuprawniony było łączone ze współsprawstwem (zob. wyrok z dnia 29 czerwca 2006r., sygn. V KK – 391/05, OSNwSK 2006/1/1289).

Sąd Najwyższy w kolejnych orzeczeniach podkreślał także jako cechę współsprawstwa, element subiektywny, w postaci woli bycia sprawcą, traktowania czynu jako swój (animus auctoris), a nie działania jedynie z zamiarem udzielenia drugiemu współdziałającemu pomocy w dokonaniu przez niego czynu zabronionego. Przykładem tego było choćby powoływane wcześniej postanowienie z dnia 20 kwietnia 2004r., sygn. V K.K. – 351/03, w którym Sąd Najwyższy podkreślił, że definiując w art. 18 § 2 i 3 k.k. inne od sprawstwa formy zjawiskowe popełnienia przestępstwa, jakimi są podżeganie i pomocnictwo, ustawodawca wprowadził do ich struktury, a ściślej do strony podmiotowej, subiektywny stosunek podżegacza i pomocnika do czynu zabronionego oczekiwanego od sprawcy. Czynu tego nie uważają oni za swój i nie obejmują go własną wolą popełnienia. Nie działają więc animus auctoris. Podżegacz zmierza do wywołania zamiaru popełnienia czynu zabronionego u potencjalnego sprawcy, a pomocnik ułatwia popełnienie takiego czynu przez osobę, która powzięła zamiar popełnienia. W ten sposób Sąd Najwyższy uzupełnił materialno – obiektywne ujęcie współsprawstwa, oparte na elemencie istotności roli współdziałającego w popełnieniu wspólnego przestępstwa, o niewymagalny według tej teorii pierwiastek subiektywny, działania cum animo auctoris.

Uniemożliwiało to przyjęcie, że oskarżone: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. traktowały przestępstwa jako własne działanie, gdyż zabrakło elementu działania cum animo auctoris, zaś ewentualne przestępcze zachowania oskarżone traktowały jako czynności i zamiary innych osób.

Oczywiście, że pomocnictwo może zostać udzielone w czasie poprzedzającym podjęcie czynności związanych z popełnieniem czynu zabronionego, w trakcie przygotowania, usiłowania lub dokonywania czynu zabronionego przez inną osobę. Granicą odpowiedzialności za pomocnictwo jest moment zakończenia czynu zabronionego przez bezpośredniego wykonawcę, który przy niektórych typach czynu zabronionego może być późniejszy niż moment dokonania (por. A. Wąsek – Kodeks karny, Komentarz, tom I, s. 275; wyrok SN z 10 listopada 1981r., sygn. II KR 272/81 – OSNKW 1981, z. 12, poz. 75). Rzecz jednak w tym, że zachowanie ułatwiające sprawcy uniknięcie odpowiedzialności karnej, np. przez jego ukrycie lub zacieranie śladów przestępstwa może być uznane za pomocnictwo w sensie art. 18 § 3 k.k., jeżeli było wynikiem wcześniejszej (przed dokonaniem czynu zabronionego lub w trakcie dokonania) obietnicy udzielenia sprawcy pomocy (por. A. Zoll [w:] K. Buchała, A. Zoll, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom I, Zakamycze, 1998, teza 52 do art. 18 k.k.). Taki wypadek zachodził w odniesieniu do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P., gdy chodzi o wszelkie działania zamierzające do zatarcia śladów przestępstwa.

Apelacja wniesiona na niekorzyść oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., a także częściowo na korzyść oskarżonej M. P. przez Prokuratora Okręgowego w Krakowie

I. Na uwzględnienie zasługiwała apelacja Prokuratora Okręgowego w Krakowie w części odnoszącej się do podnoszonej obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 11 § 3 k.k. i art. 294 § 1 k.k., polegającą na wymierzeniu:

- D. G. (1), za czyn przypisany jej z punkcie VI części dyspozytywnej wyroku, zakwalifikowany z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., kary na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.,
- B. P. (1), za czyn przypisany jej w punkcie VII części dyspozytywnej wyroku, zakwalifikowany z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., kary na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.,
- M. P., za czyn przypisany jej w punkcie X części dyspozytywnej wyroku, zakwalifikowany z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., kary na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.

Oczywiste było to, że Sąd Okręgowy pominął przepis art. 294 § 1 k.k., jako podstawę wymiaru kary, chociaż zgodnie z art. 11 § 3 k.k. na podstawie tego przepisu ten, jako przewidującego karę najsurowszą, powinny zostać wymierzone kary pozbawienia wolności. Uchybienie to zostało konwalidowane przez sąd odwoławczy, co wskazano we wcześniejszym fragmencie niniejszego uzasadnienia odnosząc się do tego, jaki przepisy stanowiły podstawę wymierzenia kary poszczególnym oskarżonym.

II. Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut apelacji oskarżyciela publicznego co do obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., poprzez niezawarcie dokładnego określenia czynów przypisanych: D. G. (1) w punkcie VII części dyspozytywnej wyroku, J. S. (1) w punkcie VIII części dyspozytywnej wyroku, M. P. w punkcie IX części dyspozytywnej wyroku, poprzez pominięcie znamienia „w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”. Poczyniona przez Sąd odwoławczy analiza materiału dowodowego przedstawiona powyżej wskazała jednoznacznie, że w odniesieniu do oskarżonych: D. G. (1) i M. P. przyjęto działanie w warunkach pomocnictwa w zamiarze ewentualnym a nie kierunkowym (art. 18 § 3 k.k.), zaś w odniesieniu do oskarżonego J. S. (1) nie było potrzeby uzupełnienia opisu popełnionego przez niego przestępstwa, gdyż był on prawidłowy.

III. W pełni zasadny był zarzut prokuratora wskazujący na obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 443 k.p.k. poprzez wydanie wyroku w stosunku do oskarżonej M. P. orzeczenia surowszego niż wydane wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 10 listopada 2011r., sygn. akt II K – 1379/02,

poprzez wymierzenie jej kary łącznej jednego roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w sytuacji, gdy wskazanym wyrokiem wymierzono jej wymienioną karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a to orzeczenie nie było zaskarżone na niekorzyść oskarżonej.

Należy przy tym krytycznie zauważyć, że już wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 10 listopada 2011r., sygn. akt II K – 1379/02 orzeczono wobec oskarżonej M. P. warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej pozbawienia wolności, jednak nie wskazano okresu próby. Orzeczenie to zapadło z oczywistą obrazą art. 70 § 1 k.k., jednak nie zostało w tym zakresie zaskarżone.

Oczywiste było zatem także przeoczenie przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu wskazanej okoliczności, co nakazywało zmianę zaskarżonego wyroku przez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonej M. P. na najkrótszy możliwy czas, czyli na okres 2 (dwóch) lat próby.

Co więcej, zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego powielał także kolejne uchybienie wynikające z wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 10 listopada 2011r., sygn. akt II K – 1379/02, którym była obraza przepisu art. 86 § 1 k.k. przez połączenie dwóch kar grzywny w wymiarze po 100 stawek dziennych i orzeczenie kary łącznej w wymiarze 300 stawek dziennych, a zatem powyżej sumy tych kar.

Także to uchybienie zostało konwalidowane przez sąd odwoławczy, a mianowicie zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączono kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone oskarżonej M. P. i orzeczono wobec niej kary łączne 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym na dzień 14 listopada 2000r., wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej M. P. kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres 2 (dwóch) lat próby.

Ponadto, na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono oskarżonej M. P. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 10.07.2001r. do dnia 17.10.2001r. (100 dni), przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny oraz stwierdzając, że orzeczona kara 200 (stu) stawek dziennych grzywny została wobec oskarżonej M. P. w całości wykonana, zaś dalszy okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 17.10.2001r. do dnia 19.12.2001r. zaliczono oskarżonej M. P. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, na wypadek zarządzenia jej wykonania.

Apelacja wniesiona na niekorzyść oskarżonego J. S. (1) przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego (...) SA (dawniej (...) SA)

Całkowicie bezzasadna była apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego (...) SA (dawniej (...) SA), adw. K. W., zarzucająca naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, pomimo że pokrzywdzony w postępowaniu sądowym, do końca przewodu sądowego, złożył wniosek o orzeczenie od L. S. i J. S. (1) środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej sp. (...) w B. w całości w kwocie 94.437,80 zł, gdy zastosowanie tego przepisu było obowiązkiem, a nie uprawnieniem Sądu meriti, jak również naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 415 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie orzeczenia obowiązku naprawienia szkody przez L. S. i J. S. (1) na rzecz pokrzywdzonego, mimo wyraźnego obowiązku nałożonego w przywołanym przepisie na sąd albowiem w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki powodujące obligatoryjne orzeczenie tego środka karnego przez sąd orzekający.

Formułując te zarzuty, autor apelacji zignorował całkowicie fakt, że oskarżyciel posiłkowy (...) SA (dawniej (...) SA) przystąpił do postępowania sądowego jako stron procesowa dopiero w ponownym procesie, po uchyleniu pierwszego zapadłego w tej sprawie wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 16 grudnia 2011r. sygn. akt II K – 1379/02.

Wyrok ten nie zawierał rozstrzygnięcia o obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 k.k., gdyż taki wniosek nie został złożony w pierwszym procesie, w terminie przewidzianym w art. 49a k.p.k., ponieważ podmiot pokrzywdzony realizował swoje roszczenia finansowe poprzez skierowanie, do Sądu Rejonowego w Tychach, Wydział VI Gospodarczy, pozwu w postępowaniu nakazowym przeciwko spółce z o.o. (...) we W. przy ul. (...) o zapłatę 94.437,80 złotych (k. 169-171, t. 11).

Wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 16 grudnia 2011r. sygn. akt II K – 1379/02 został uchylony do ponownego rozpoznania, m.in. w stosunku do oskarżonego J. S. (1), wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 20 listopada 2013r. sygn. akt IV Ka – 838/12, jednak wyłącznie na skutek złożenia apelacji na korzyść oskarżonych, w tym wyłącznie na korzyść oskarżonego J. S. (1).

Oznaczało to, że w ponownym procesie, ze względu na ograniczenia wynikające z pośredniego zakazu reformationis in peius, przewidzianego w art. 443 k.p.k., nie było możliwości orzeczenia środka kompensacyjnego z art. 46 § 1 k.k. w stosunku do oskarżonego J. S. (1).

Zwracał na to uwagę Sąd Okręgowy we Wrocławiu na stronie 88v uzasadnienia zaskarżonego wyroku podkreślając: „pomimo że żądanie orzeczenia takiego środka zostało zgłoszone przez pokrzywdzonego - oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. z siedzibą w B. (poprzednio Zakłady (...) S.A.). Sąd miał w polu widzenia złożone w tym względzie wnioski pokrzywdzonych. Związanie zakazem reformationis in peius, przy braku orzeczenia takiego obowiązku przez Sąd rozpoznający sprawę pod sygn. II K 1379/02 i kierunku skargi, skutkującej ponownym rozpoznaniem sprawy przez tut. Sąd powodowało, że Sąd mimo ustalenia, że w wyniku działania oskarżonych doszło do wyrządzenia szkody, nie mógł orzec obowiązku przewidzianego w art. 46 k.k., gdyż pogorszyłoby to sytuację prawną oskarżonych.” (k. 23523v, t. 139).

Mając powyższe na uwadze, nie uwzględniono w tym zakresie apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego (...) SA (dawniej (...) SA), adw. K. W..

Uwagi końcowe

W pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. utrzymuje w mocy. Utrzymano także w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego J. S. (1).

Podstawę do zwolnienia oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1), J. S. (1) i M. P., a także oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. z siedzibą w B. (Zakłady (...) S.A.) od ponoszenia wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu odwoławczym, obciążając nimi Skarb Państwa, jak również zwolnienia oskarżonych: D. G. (1), B. P. (1) i M. P. od opłat za obie instancje, a oskarżonego J. S. (1) oraz oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. z siedzibą w B. (Zakłady (...) S.A.) zwalnia od opłat za drugą instancję, dawały przepisy art. 623 k.p.k. i art., 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 633 k.p.k., a także art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1983r. Nr 49, poz. 223 z późniejszymi zmianami). Przy orzeczeniach o kosztach sądowych oparto się przede wszystkim na zasadzie słuszności, nakazującej obciążyć Skarb Państwa kosztami wynikającymi z wieloletniego procesu, który powinien zostać przeprowadzony dalece sprawniej.

SSA Witold Franckiewicz SSA Bogusław Tocicki SSO (del do SA) Konrad Wytrykowski